

*Plan Gospodarki Odpadami
dla
Gminy Kruszyna
na lata 2008-2011 z
uwzględnieniem lat 2012-2015*

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Kruszyna

opracowany przy współpracy Urzędu Gminy w Kruszynie
przez:

PPUH „**BaSz**” mgr inż. Bartosz Szymusik

26-200 Końskie ul. Polna 72

tel./fax. (0-41) 372 49 75 e-mail: basz@post.pl

koordynator projektu: inż. Iwona Fijałkowska

Kruszyna 2008

SPIS TREŚCI

Spis treści	str. 2
Podstawy prawne Gminnego Planu Gospodarki Odpadami	str. 4

CZĘŚĆ I – GMINA KRUSZYNA – Charakterystyka ogólna

I. Gmina Kruszyna	str. 5
1.1. Podstawy i cel opracowania	str. 5
1.2. Warunki geofizyczne	str. 6
1.2.1. Położenie i rzeźba terenu	str. 6
1.2.2. Warunki klimatyczne	str. 7
1.2.3. Hydrografia	str. 8
1.2.4. Warunki glebowe	str. 10
1.2.5. Warunki przyrodnicze	str. 10
1.2.6. Obszary chronione	str. 11
1.3. Ogólna charakterystyka Gminy Kruszyna	str. 12
1.3.1. Informacje ogólne	str. 12
1.3.2. Demografia i mieszkalnictwo	str. 12
1.3.3. Sfera społeczna	str. 15
1.3.4. Infrastruktura techniczna	str. 15
1.3.5. System komunikacyjny	str. 17
1.3.6. Gospodarka	str. 18
1.3.7. Turystyka	str. 20
1.4. Działalność Samorządu Gminy w latach 2002-2007	str. 22

CZĘŚĆ II – Gminny Plan Gospodarki Odpadami

Przepisy prawne	str. 23
I. Analiza stanu obecnego gospodarki odpadami w gminie	str. 24
1.1. Zakres i metodyka prac rozpoznawczych	str. 25
1.2. Opis infrastruktury związanej z gospodarką odpadami	str. 25
1.3. Charakterystyka wytwarzanych odpadów	str. 28
1.3.1. Odpady komunalne	str. 29
1.3.2. Odpady niebezpieczne	str. 35
1.3.3. Odpady przemysłowe	str. 39
1.4. Odpady poddawane procesom odzysku i unieszkodliwiania	str. 39
1.5. Instalacje oraz podmioty zajmujące się przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów	str. 40
1.6. Ocena aktualnego stanu gospodarki odpadami	str. 41
1.7. Wnioski	str. 41
II. Plan Gospodarki Odpadami	str. 42
2.1. Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami	str. 42
2.1.1. Demografia	str. 42
2.1.2. Rozwój gospodarczy	str. 43
2.1.3. Mieszkalnictwo	str. 43

2.1.4. Prognoza ilości i struktury odpadów	str. 43
2.1.4.1. Odpady komunalne	str. 43
2.1.4.2. Odpady opakowaniowe	str. 46
2.1.4.3. Odpady ulegające biodegradacji	str. 46
2.2. Warunki segregacji, gromadzenia i składowania odpadów	str. 47
2.3. Możliwości wykorzystania i unieszkodliwiania odpadów	str. 50
2.4. Działania zmierzające do poprawy sytuacji gospodarki odpadami	51
2.4.1. Odpady komunalne	str. 52
2.4.2. Odpady komunalne ulegające biodegradacji	str. 54
2.4.3. Odpady niebezpieczne	str. 54
2.4.4. Odpady z sektora gospodarczego	str. 57
2.4.5. Osady ściekowe	str. 57
2.4.6. Odpady z rozbiórki obiektów budowlanych	str. 58
2.4.7. Odpady opakowaniowe	str. 58
2.4.8. Odpady wielkogabarytowe	str. 59
III Cele i zadania w zakresie gospodarki odpadami w gminie Kruszyna	str. 59
3.1. Cele polityki ekologicznej państwa	str. 59
3.2. Cele wojewódzkiej polityki ekologicznej	str. 59
3.3. Cele polityki ekologicznej dla powiatu częstochowskiego	str. 62
3.4. Harmonogram prac związanych z opracowaniem Gminnego Planu Gospodarki Odpadami	str. 63
3.5. Analiza SWOT dla gospodarki odpadami w gminie	str. 63
3.6. Cele strategiczne i system gospodarki odpadami	str. 65
3.7. Schemat gospodarki odpadami na terenie gminy	str. 66
3.8. Cele krótkookresowe gospodarki odpadami na lata 2008-2011	str. 69
3.9. Cele gospodarki odpadami na lata 2012–2015	str. 70
3.10. Cel strategiczny, cele operacyjne i programy z zakresu gospodarki odpadami na terenie gminy Kruszyna na lata 2008-2011 oraz 2012-2015	str. 71
3.11. Wdrażanie programu	str. 78
3.11.1. Środki finansowe na realizację programu	str. 78
3.11.2. Koszty realizacji przedsięwzięć	str. 81
3.12. Wnioski z analizy oddziaływania projektu na środowisko	str. 82
3.13. Edukacja	str. 83
3.14. System monitoringu i oceny realizacji programu	str. 84
3.15. Streszczenie - Gminny Plan Gospodarki Odpadami	str. 86
3.16. Wykaz materiałów źródłowych	str. 88
Załącznik nr 1 – Fiszka projektu Programu Rozwoju Subregionu Mapa Gminy Kruszyna	str. 90

Gminny Plan Gospodarki Odpadami

Podstawy prawne Gminnego Planu Gospodarki Odpadami

Gminny Plan Gospodarki Odpadami opracowywany jest w oparciu o szereg przepisów prawnych, z których najważniejsze to:

- ustawa o samorządzie gminnym
- ustawa „Prawo ochrony środowiska”
- ustawa o odpadach
- ustawa o wprowadzeniu ustawy – prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw
- ustawa o zmianie ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych innych ustaw
- ustawa o opakowaniach
- ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków
- ustawa „Prawo wodne”
- ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym
- ustawa „Prawo budowlane”
- ustawa „Prawo geologiczne i górnicze”
- ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych
- ustawa o lasach
- i przepisy wykonawcze wydane na podstawie tych ustaw

oraz w oparciu o dokumenty:

- II Polityka Ekologiczna Państwa – Ministerstwo Środowiska, 2000 r.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 – Ministerstwo Środowiska, 2006 r.
- Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015
- Narodowa Strategia Spójności (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) 2007-2013
- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010
- Projekt Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2011-2014
- Polityka energetyczna Polski do 2025 roku
- Polityka Leśna Państwa
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020 – projekt
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu: „Strategii Rozwoju Województwa śląskiego na lata 2000-2020
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego
- Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego
- Strategia Rozwoju Powiatu Częstochowskiego
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Częstochowskiego
- Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Częstochowskiego
- Powiat częstochowski: Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2004-2013
- Gminny Program Ochrony Środowiska. Kruszyna, czerwiec 2004r.
- Program Rozwoju Lokalnego Gminy Kruszyna
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kruszyna, 2001

CZEŚĆ I

GMINA KRUSZYNA – charakterystyka ogólna

1.1. Podstawy i cel opracowania

Podstawą opracowania Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kruszyna jest ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 z późn. zm.). Gminny Plan Gospodarki Odpadami stanowi integralną część Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kruszyna i jest tworzony w trybie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie środowiska (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 roku (Dz. U. Nr 62, poz. 620 w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami). Celem opracowania planu gospodarki odpadami jest przeprowadzenie analizy stanu istniejącego gospodarki odpadami w gminie oraz określenie kierunków działań bieżących i długofalowych samorządu w zakresie zmian istniejącego systemu gospodarki odpadami na terenie gminy.

Plan gospodarki odpadami powinien uwzględniać zapisy zawarte w aktualnie obowiązujących aktach prawnych z zakresu gospodarki odpadami. Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Kruszyna jest zgodny z następującymi planami :

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Częstochowskiego

oraz wytycznymi polityki ekologicznej Państwa określonymi w rządowych dokumentach:

- II Polityka Ekologiczna Państwa,
- Program Wykonawczy do II Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2002-2010,
- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2007-2010.
- Projekt Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2011-2014

Gminny plan gospodarki odpadami (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 roku) określa:

- 1) Aktualny stan gospodarki odpadami,
- 2) Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych,
- 3) Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami.

- 4) Projektowany system gospodarki odpadami.
- 5) Rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację.
- 6) Instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów.
- 7) System monitoringu i oceny zamierzonych celów.

Zgodnie z art. 15 ust. 7a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych innych ustaw, Gminny plan gospodarki odpadami obejmuje odpady komunalne powstające na obszarze gminy oraz przywożone na jej obszar z uwzględnieniem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji oraz odpadów niebezpiecznych zawartych w odpadach komunalnych.

Projekt planu jest opiniowany przez organ wykonawczy województwa oraz powiatu.

Wójt Gminy przygotowuje i składa co dwa lata Radzie Gminy i organowi wykonawczemu powiatu sprawozdanie z realizacji planu. Ustawodawca ustalił konieczność aktualizacji planu nie rzadziej niż co 4 lata.

1.2. Warunki geofizyczne

Obszar gminy Kruszyna leży na pograniczu dwóch jednostek geologicznych: Jury Krakowsko – Częstochowskiej i Niecki Nidziańskiej. Granica tych jednostek przebiega w południowo – zachodniej części gminy. Obszar gminy budują:

- mezozoiczne utwory jury górnej oraz kredy górnej,
- utwory czwartorzędowe.

1.2.1. Położenie i rzeźba terenu

Obszar gminy położony jest w zdecydowanej większości w zasięgu makroregionu Wyżyny Przedborskiej w mezoregionie Niecki Włoszczowskiej. Jedynie niewielki skrajnie zachodni fragment gminy należy do regionu wieluńsko – krakowskiego.

Obszar jest mało urozmaicony pod względem morfologicznym. Wzniesienie nad poziom morza wynosi od 200 – 252,5 m n.p.m. Najniższy punkt gminy znajduje się w dolinie rzeki Warty we wsi Kijów, a najwyższy w południowej części Bogusławic. Pod względem fizjograficznym teren gminy dzieli się na dwie części:

- dolinę rzeki Warty,
- część wysoczyznową.

Dolina rzeki Warty ma charakter płaskorówninny, gdzie deniwelacje względne na odcinku 750m nie przekraczają 3 metrów.

Wysoczyzna ma znacznie bogatszą rzeźbę. Pocięta jest dolinami małych cieków - dopływów Warty. Dominuje tu rzeźba niskofalista o deniwelacjach względnych na odcinku 750m od 3 – 7 metrów. Fragmentarycznie występuje rzeźba falista, gdzie różnice wysokości względnych na odcinku 750 m wynoszą od 7 – 20 metrów.

Obszar gminy budują następujące utwory geologiczne:

- przedczwartorzędowe: utwory kredy górnej i jury górnej,
- czwartorzędowe.

Utwory przedczwartorzędowe występują w obrębie Jury Krakowsko-Częstochowskiej. W nieznacznej, południowo-zachodniej części gminy występują osady górnej jury /kimeryd/ reprezentowane przez wapienie margliste i margle. Bezpośrednio na nich zalegają utwory czwartorzędowe.

Na pozostałej części gminy, leżącej w północno-zachodniej części Niecki Nidziańskiej, osady pochodzą z okresu kredowego, charakteryzują się spokojnym monoklinalnym ułożeniem warstw. Począwszy od południowego zachodu utwory te reprezentowane są przez piaski i margle glaukonitowe, opoki, gezy, margle twarde i margle kruche piaszczysto-glaukonitowe (w części wschodniej i południowo-wschodniej).

Najstarszymi utworami nawierconymi na obszarze gminy Kruszyna są osady kredy górnej. Nawiercona miąższość tych osadów waha się od 12,0m do 29,7m. Osady reprezentowane są przez margle, wapienie margliste - silnie spękane i rumosz wapienia. Na całym obszarze gminy utwory te zalegają bezpośrednio pod osadami czwartorzędowymi. Tylko w dwóch punktach – na południowy zachód od miejscowości Kruszyna, utwory kredowe wychodzą na powierzchnię, tworząc dwa niewielkie płyty.

Utwory czwartorzędowe – pokrywają prawie cały obszar gminy. Miąższość ich jest zmienna i waha się od 0,3 m do 48,0m. Średnio stanowią kilkanaście metrów. Utwory plejstoceny stanowią głównie gliny zwałowe, piaski rzeczne tarasów akumulacyjnych, piaski akumulacji lodowcowej i piaski wydmore. Gliny zwałowe i piaski akumulacji lodowcowej występują głównie w południowej i centralnej części gminy, piaski rzeczne w części północnej. Piaski wydmore występują nielicznie głównie w północnej i wschodniej części gminy. Osady holoceny stanowią piaski rzeczne, mady, torfy i piaski wydmore. Torfy występują w południowo-wschodniej części gminy.

1.2.2. Warunki klimatyczne

Gmina Kruszyna położona jest w małopolskim regionie klimatycznym (wg W.Sokołowicza i D.Martyn). Jest to region wyżynny charakteryzujący się:

- średnią roczną sumą opadów atmosferycznych – 600-700 mm,
- średnią sumą opadów półrocza ciepłego – 400-450 mm,

- średnią sumą opadów półrocza chłodnego – 200-300 mm,
- średnią roczną temperaturą powietrza: 7,5 °C ÷ 8,0 °C,
- średnią temperaturą powietrza półrocza ciepłego: 14,0 °C ÷ 15,0 °C,
- średnią temperaturą powietrza półrocza chłodnego: 0,5 °C ÷ 1,5 °C,
- średnim okresem trwania pokrywy śnieżnej – ok. 70 dni w roku,
- przewagą wiatrów z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego.

1.2.3. Hydrografia

1.2.3.1. Wody Powierzchniowe

Cały obszar gminy Kruszyna jest fragmentem prawostronnego dorzecza Odry. Odwadniany jest przez sieć małych cieków III - go rzędu uchodzących do rzeki Warty. Rzeką Warta uregulowana jest na odcinku : od miejscowości Łęg do okolic miejscowości Kijów. Przez teren gminy przebiega lokalny dział wodny III - go rzędu, pomiędzy rzeką Strugą /Pijawką/ i Widzówką - dopływami rzeki Warty. Rzeką Widzówka uregulowana jest na całej swej długości, natomiast rzeka Pijawka tylko częściowo.

Sieć hydrograficzną oprócz naturalnych zbiorników wodnych jakimi są wypełnione wodą: starorzecza Warty oraz tereny bezodpływowe – bagna, uzupełniają sztuczne koryta rowów melioracyjnych.

Z badań przeprowadzonych przez WIOŚ w 2004 wynika, że rzeka Widzówka nie spełnia wymogów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. nr 176, poz. 1455), natomiast zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. nr 241, poz. 2093) nie należy do wód zanieczyszczonych związkami azotu ani zagrożonych zanieczyszczeniem.

1.2.3.2. Zbiorniki wodne i stawy rybne

Na terenie gminy zlokalizowane są stawy rybne: w Jackowie o powierzchni lustra 0.51 ha i 0.42 ha, w Kruszynie o powierzchni 0.85 ha, w Lgocie Małej o powierzchni 0.30 ha, w Łęgu o powierzchni 0.42 ha, w Pieńkach Szczepockich o powierzchni 1.33 ha, w Widzowie o powierzchni 0.19 ha, oraz w Widzówku o powierzchni 30.76 ha.

1.2.3.3. Obszary zmeliorowane

W gminie znajdują się znaczne obszary zmeliorowane o powierzchni 1184 ha, w tym również zdrenowane zajmujące powierzchnię 287 ha. Obszary te występują głównie w Lgocie Małej, Kruszynie, Widzówku, Widzowie oraz w niewielkim stopniu w Łęgu.

Obszary zagrożone powodzią - to dolina rzeki Warty oraz jej dopływy, a także tereny łąk i pastwisk w rejonie Widzowa i Widzówka (na podstawie obserwacji skutków powodzi z lipca 1997 roku i późniejszych).

1.2.3.4. Wody podziemne

Na obszarze gminy wody podziemne tworzą trzy piętra wodonośne:

- jurajskie,
- kredowe,
- czwartorzędowe.

Piętro wodonośne jurajskie reprezentowane jest przez poziom górnourajski związany z kompleksem spękanych i skrasowiałych wapieni. Stanowi on ważny poziom użytkowy rozciągający się głównie na zachód od granic gminy (w obrębie gminy tylko niewielki wschodni skrawek tego zbiornika) i podlega ochronie najwyższej. Wody tego poziomu eksploatowane są jedynie za pomocą ujęcia wody pitnej dla miejscowości Bogusławice.

Piętro wodonośne kredowe reprezentowane jest przez poziom wodonośny, którego podstawą są węglanowe utwory kredy górnej (margle, wapienie, opoki). Ze względu na gęsty system spękań masywu skalnego w strefach uskokowych stanowi poziom typu szczelinowego. Głębokość zalegania warstwy wodonośnej tego poziomu wynosi od 224,0 m n.p.m. do 216,0m n.p.m. Zwierciadło wody ma charakter naporowy, a kierunek odpływu wód – północno – zachodni, zgodnie z nachyleniem warstw mezozoiku. Poziom wodonośny górnej kredy stanowi podstawę większości ujęć wody pitnej na terenie Gminy, w tym także ujęcie zaopatrujące wodociąg gminny.

Piętro wodonośne czwartorzędowe – związane jest z utworami piaszczystymi (o zróżnicowanej miąższości), zalegającymi wśród nieprzepuszczalnych utworów spoistych.

W jego obrębie mogą występować 2 podstawowe warstwy wodonośne :

- w obrębie serii piasków nad glinami. Miąższość tej warstwy jest bardzo zmienna i zależna od miąższości warstwy piaszczystej. Wody z tej warstwy ujmuje studnie np. Ośrodka Zdrowia w Kruszynie, Przedszkola w Kruszynie oraz studnie GS w Kruszynie.
- między poziomami glin zwałowych. Wody tej warstwy ujmowane są za pomocą studzien w miejscowościach Widzów i Widzówek (przysiółek Kuźnica).

Wody kredowe pozostają w zmiennych stosunkach hydraulicznych z utworami czwartorzędu. W większości są izolowane od powierzchni grubym nadkładem glin zwałowych. Miejscami (np. ujęcie w Wikłowie) są zasilane bezpośrednio z powierzchni i przez to są narażone na zanieczyszczenia.

1.2.4. Warunki glebowe

Czynniki naturalne i antropogeniczne kształtują urodzajność gleb, wpływają na ich degradację, obniżając jakość i zawartość próchnicy. Zmiany w odczynie, zasobności i żyzności gleb mają związek ze zmianami zachodzącymi w klimacie i szacie roślinnej. Procesy erozyjne, emisja gazów i pyłów istotnie wpływają na środowisko glebowe.

Gleby na terenie gminy Kruszyna wykazują duże zróżnicowanie wartości dla produkcji rolnej oraz pod względem składu mechanicznego. W większości są wykształcone z piasków. Występują głównie w typach bielcowych i brunatnych. Niewielkie obszary zajmują czarne ziemie. Największą wartość rolniczą mają gleby wytworzone z piasków gliniastych mocnych pylastych na zwięźlejszych podłożach oraz piasków gliniastych mocnych głębokich na lżejszych podłożach. Ich przydatność rolnicza odpowiada zwykle kompleksowi żytniemu, a w bonitacji zalicza się je do klas III i III b (8% powierzchni gruntów ornych na terenie gminy). Gleby te występują na terenie wsi: Bogusławice, Kruszyna, Baby. Do tej klasy bonitacyjnej zaliczone zostały również rędziny kredowe mieszane z materiałem polodowcowym występujące we wsi Bogusławice. Największą powierzchnię gminy zajmują gleby zaliczone do IV b klasy bonitacyjnej (29,1% gruntów ornych) wytworzone z piasków gliniastych lekkich oraz V-jej klasy bonitacyjnej (28,8% gruntów) wytworzone z piasków gliniastych luźnych i piasków słabogliniastych.

W dolinie rzeki Warty występują głównie mady o różnym składzie mechanicznym oraz gleby mułowo – torfowe, gleby torfowe, murszowe na różnych podłożach oraz czarne ziemie o różnym składzie. Gleby te zaliczane są do IV-V klasy bonitacyjnej użytków zielonych.

Z oceny kompleksów rolniczej przydatności wynika, iż na terenie gminy przeważają na gruntach ornych kompleksy: 5-ty: żytni dobry – 32% ogólnej powierzchni gruntów ornych i 6-ty żytnio-ziemniaczany słaby – 28,7% ogólnej powierzchni gruntów ornych, a na użytkach zielonych kompleks 2z – użytki zielone średnie i stanowi ok. 70% ogólnej powierzchni użytków zielonych.

1.2.5. Warunki przyrodnicze

Lasy jako najbardziej naturalna forma przyrodnicza związana jest z krajobrazem i życiem społeczeństwa. Lasy pełnią wielorakie funkcje: dodatkowo

oddziałują na środowisko przyrodnicze, dostarczają surowca drzewnego, owoców leśnych oraz są obszarem dla rekreacji i turystyki. Lasy korzystnie wpływają na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia ludzi oraz równowagę przyrodniczą.

Na terenie gminy Kruszyna lasy zajmują obszar 3644 ha (co stanowi 39% powierzchni gminy), w tym lasy państwowe 2871 ha – co stanowi 83,56% ogólnej powierzchni lasów. Gmina posiada wskaźnik zalesienia wyższy od średniej krajowej wynoszącej 28,7%, oraz średniej województwa śląskiego, która wynosi 31,7 %.

Na terenie gminy występują lasy o różnych typach siedliskowych. Dominuje suboceaniczny bór świeży, znacznie zróżnicowany: od wariantu suchego, aż do postaci wilgotnych, przechodzący w śródładowy bór wilgotny.

Wśród występujących drzewostanów na terenie gminy gatunkiem podstawowym jest sosna – zajmuje ona szacunkowo aż 85,3 % powierzchni zalesionej. Oprócz sosny często spotykanymi gatunkami są także: olsza – 5,2 %, brzoza – 5,0 % i dąb – 3,2 % powierzchni zalesionej. Obok tych gatunków niewielką powierzchnię (poniżej 1 %) zajmują świerk, buk i modrzew.

Wiek występujących drzewostanów kształtuje się następująco:

- do 40 lat – 34,6 % ogólnej powierzchni,
- 41 – 60 lat – 21,4 % ogólnej powierzchni,
- 61 – 80 lat – 26,0 % ogólnej powierzchni,
- powyżej 80 lat – 14,2 % ogólnej powierzchni.

1.2.6. Obszary chronione

Na terenie gminy znajdują się liczne obszary i obiekty cenne przyrodniczo, które objęte zostały ochroną prawną na mocy ustawy o ochronie przyrody. Zaliczamy do nich:

- lasy ochronne na terenie Nadleśnictwa Gidle – Obręb Kruszyna,
- pomniki przyrody, w tym:
 - grupa drzew (3) – lipa drobnolistna (2), wiąz szypułkowy (1) – Kruszyna,
 - dąb szypułkowy - Nadleśnictwo Gidle, Obręb Kruszyna, Leśnictwo Wikłów oddział 1c,
 - grupa drzew (2), dąb szypułkowy (2) – Nadleśnictwo Gidle, Obręb Kruszyna, Leśnictwo Wikłów, oddział 4d,
- gleby III a i III b klasy bonitacyjnej gruntów ornych, III – ej klasy bonitacyjnej użytków zielonych oraz gleby organiczne,
- strefa ochronna ujęcia wody podziemnej z utworów jury górnej,
- udokumentowane złoża mułków czwartorzędowych „Łęg”,
- stawy hodowlane.

1.3. Ogólna charakterystyka Gminy Kruszyna

1.3.1. Informacje ogólne

Gmina Kruszyna leży w północnej części województwa śląskiego i w północnej części powiatu częstochowskiego. Odległość od Katowic - siedziby województwa wynosi w linii prostej około 100 km, Częstochowy 20 km, Radomska 15 km. Gmina graniczy: od północy z gminą Radomsko, od północnego zachodu z gminą Ładzice, od wschodu z gminą Gidle, od południowego wschodu z gminą Kłomnice, od południa z gminą Mykanów, a od zachodu z gminą Nowa Brzeźnica.

Powierzchnia gminy wynosi 93,42 km², którą w roku 2007 zamieszkiwało 4905 osób. Jest to gmina o charakterze rolniczym. Posiada wiele walorów turystycznych – m.in. zabytki.

1.3.2. Demografia i mieszkalnictwo

Według danych Urzędu Stanu Cywilnego w Kruszynie na koniec 2006 r gminę zamieszkiwało 4892 osoby (2468 kobiet i 2424 mężczyzn). Średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosiła 52 osoby/km² przy średniej gęstości zaludnienia powiatu częstochowskiego – 88 osób/km² i województwa śląskiego – 382 osoby/km². Strukturę, liczbę, ruch naturalny oraz migracje ludności w gminie Kruszyna wg USC przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 1. Struktura demograficzna Gminy Kruszyna według wieku

Rok	Liczba ludności	WIEK									
		Do 17 lat		18 - 40 lat		41 - 55 lat		56 - 65 lat		Powyżej 65 lat	
		Ilość osób	%	Ilość osób	%	Ilość osób	%	Ilość osób	%	Ilość osób	%
2000	4901	1159	23,65	1395	28,46	970	19,79	687	14,02	690	14,08
2001	4888	1134	23,20	1400	28,64	997	20,40	685	14,01	672	13,75
2002	4878	1138	23,33	1437	29,46	952	19,52	671	13,76	680	13,94
2003	4867	1129	23,20	1431	29,40	1005	20,65	670	13,77	632	12,99
2004	4882	1105	22,63	1441	29,52	1015	20,79	675	13,83	646	13,23
2005	4873	1099	22,55	1448	29,71	1011	20,75	676	13,87	638	13,10
2006	4892	1068	21,83	1456	29,76	1022	20,89	689	14,08	657	13,45

*wg danych Urzędu Gminy Kruszyna

Liczba ludności w latach 2000 - 2003 wskazuje niewielki spadek. Wywołany jest on ujemnym przyrostem naturalnym, który pomimo niewielkiego dodatniego salda migracji nie równoważy ubytku liczby mieszkańców. Natomiast w roku 2004 nastąpił niewielki wzrost spowodowany dodatnim saldem migracji głównie z terenu miasta Częstochowa. Od roku 2005 następuje wzrost liczby ludności w gminie.

Stopień wyposażenia mieszkań w instalacje wodno - kanalizacyjną w gminie Kruszyna

	Mieszkania wyposażone w :	
Mieszkania ogółem	Wodociąg	Kanalizację
1388	1372	158
Długość sieci	72,1 km	4,26 km

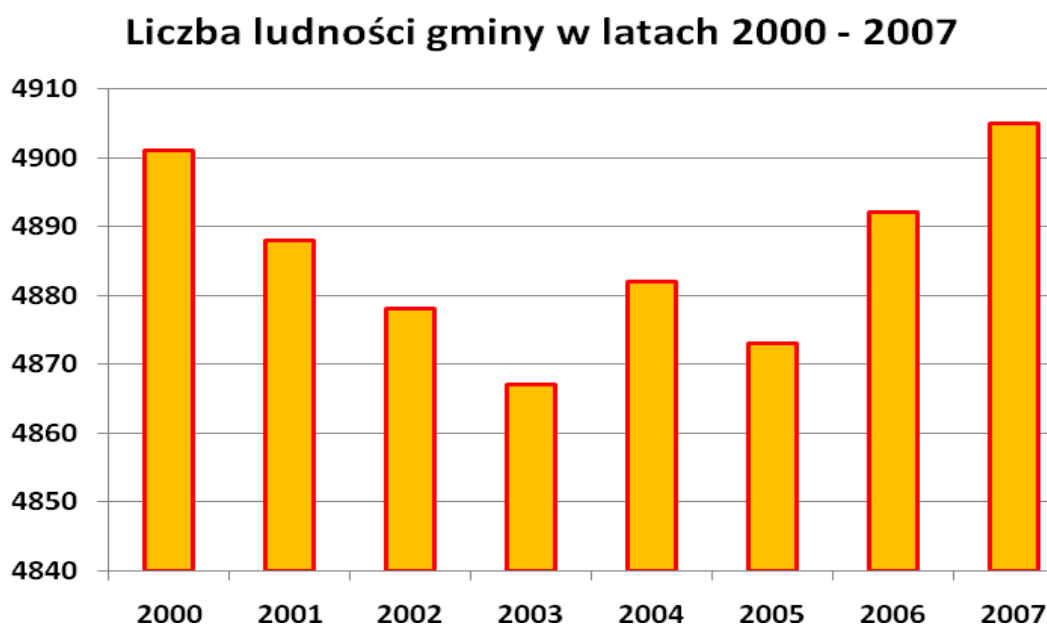
*wg danych Urzędu Gminy w Kruszynie

Dane statystyczne dotyczące demografii i mieszkalnictwa przedstawiają poniższe zestawienia:

Liczba mieszkańców gminy w latach 2000 – 2007:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kruszyna	4901	4888	4878	4867	4882	4873	4892	4905

* wg danych Urzędu Gminy Kruszyna

*Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Kruszyna na lata 2008-2011
z uwzględnieniem lat 2012-2015*

Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach (stan na 31.12.2007):

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców
1	Baby	305
2	Bogusławice	518
3	Jacków	574
4	Kruszyna	980
5	Lgota Mała	580
6	Łęg-Kijów	102
7	Pieńki Szczepockie	83
8	Teklinów	349
9	Widzów	1055
10	Widzówek	187
11	Wikłów	172
RAZEM		4905

*wg danych Urzędu Gminy Kruszyna

Wg danych Rocznika Statystycznego Województwa Śląskiego 2007 wskaźniki dotyczące zasobów mieszkaniowych kształtują się następująco (stan na 31.12.2006 rok):

Wyszczególnienie	Gmina Kruszyna	Powiat Częstochowski	Województwo Śląskie
liczba mieszkań	1598	43682	1679888
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	3,73	3,88	3,61
przeciętna liczba osób w 1 mieszkaniu	3,07	3,06	2,78
przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,82	0,79	0,77
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (m ²)	77,4	82,1	66,5
przeciętna powierzchnia użytkowa na 1 osobę (m ²)	25,2	26,9	23,9

* wg Rocznika Statystycznego Województwa Śląskiego 2007

W 2006 roku na terenie gminy Kruszyna zostało oddanych do użytku 12 mieszkań o powierzchni użytkowej 1788 m².

1.3.3. Sfera społeczna

Oświata i kultura

Na terenie gminy funkcjonują dwa Publiczne Gimnazja: w Kruszynie i Widzowie, Publiczne Szkoły Podstawowe w miejscowościach: Kruszyna, Jacków, Lgota Mała i Widzów oraz Przedszkola w miejscowościach: Kruszyna, Lgota Mała, Widzów. Funkcję upowszechniania kultury na terenie gminy prowadzi Biblioteka Publiczna w Kruszynie z filią w Widzowie.

Ochrona zdrowia

W gminie funkcjonują dwie przychodnie: w Kruszynie i Widzowie. W tych miejscowościach znajdują się także apteki.

1.3.4. Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę

W latach 1989-1998 gmina Kruszyna została zwodociągowana w 100%. Wszystkie miejscowości w gminie zasila wodociąg gminny, który przesyła wodę z własnego ujęcia w Kruszynie oraz z ujęcia w Janowie Wolskim (gmina Ładzice). Wodociąg we wsi Łęg i Kijów zasilany jest z terenu gminy Ładzice. Ujęcie wody w Kruszynie o wydajności 1152 m³/dobę, posiada przepompownię i 3 zbiorniki wyrównawcze o pojemności 100 m³ każdy. Ujęcie to zaopatruje w wodę niemal całą gminę - 1163 przyłączy. Długość sieci wodociągowej wynosi 72,1 km, do której przyłączonych jest 1372 budynków (na 1388 budynków w gminie). Zarządcą wodociągu jest gmina Kruszyna. (Według danych Urzędu Gminy w Kruszynie).

Gmina	Sieć wodociągowa (km)	Liczba przyłączy
Kruszyna	72,1	1388

* wg informacji Urzędu Gminy Kruszyna

Gospodarka ściekowa

Gmina Kruszyna posiada słabo rozwiniętą sieć kanalizacyjną. Ścieki gromadzone są głównie w bezodpływowych zbiornikach, które są okresowo wywożone do oczyszczalni ścieków lub odprowadzane w sposób niekontrolowany do gruntów i wód płynących. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 4,26 km, do której przyłączonych jest 158 gospodarstw i posesji.

W październiku 2002r. rozpoczęto w Gminie Kruszyna realizację programu uporządkowania gospodarki ściekowej.

I etap objął budowę: - mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków komunalnych typu „MINIDEPURAL” z redukcją związków biogenych i stabilizacją osadu nadmiarowego typu SBR o przepustowości 250 m³/d wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanalizację sanitarną dla wsi Widzów.

Zadanie obejmuje budowę 4060 m sieci kanalizacyjnej, 1449 m sieci kanalizacji rozdzielczej, 204 m kanalizacji tłocznej, 3 przepompownie ścieków i 142 przyłącza kanalizacyjne.

Docelowo (po zrealizowaniu II etapu budowy) oczyszczalnia ma osiągać przepustowość 600 m³/na dobę, dzięki czemu będzie mogła obsłużyć teren całej gminy. (Według danych Urzędu Gminy w Kruszynie)

Gmina	Sieć kanalizacyjna (km)	Liczba przyłączy
Kruszyna	4,26	158

* wg informacji Urzędu Gminy Kruszyna

Zaopatrzenie w gaz i ciepło

W gminie brak jest sieci gazowej. Od stacji reduktorowo-pomiarowej w Łochyni poprzez miejscowość Borowno w kierunku Kruszyny wybudowany jest gazociąg zabezpieczający dostawę gazu do odbiorców w miejscowości Kruszyna i Bogusławice.

Dla pozostałych miejscowości istnieje możliwość zaopatrzenia w gaz z rurociągu wysokoprężnego po wschodniej granicy gminy w miejscowości Widzów wzdłuż drogi krajowej nr 91.

Elektroenergetyka

Odbiór energii elektrycznej na terenie gminy Kruszyna odbywa się z Głównego Punktu Zasilającego 110/15kV zlokalizowanego w Kłomnicach. Zasilanie odbywa się magistralnymi liniami napowietrznymi 15kV poprzez stacje transformatorowe 15/0,4kV.

Przez teren gminy przebiega krajowa sieć napowietrzna wysokiego napięcia:

linia 400kV relacji Joachimów - Rogowiec

linia 220kV relacji Joachimów - Rogowiec I

linia 220kV relacji Joachimów - Rogowiec II

linia 110kV relacji Wrzosowa - Kłomnice - Radomsko

Linie te posiadają strefy oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego i ustanowione strefy ochronne, w których istnieją ograniczenia dla inwestycji.

Telekomunikacja

W latach 1997-1998 przeprowadzona została powszechna telefonizacja gminy, w wyniku której 765 abonentów korzysta z usług Telekomunikacji Polskiej S.A. Teren gminy obejmują swoim zasięgiem operatorzy telefonii komórkowej.

1.3.5. System komunikacyjny

Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 1 Gdańsk - Łódź - Częstochowa - Cieszyn, która docelowo, po przebudowie, ma stać się fragmentem autostrady A – 1. Droga posiada dwie jezdnie rozdzielone pasem zieleni. Na terenie gminy krzyżuje się z drogą gminną nr 694001 S w Bogusławicach oraz drogą powiatową nr S 1006 w Wikłowie. Druga z dróg krajowych nr 91 Tuszyn – Piotrków Trybunalski – Radomsko – Częstochowa, przebiega po wschodniej stronie gminy, przy granicy z gminą Kłomnice. Wykorzystywana jest dla ruchu lokalnego miejscowości położonych pomiędzy Radomskiem a Częstochową. Odcinek od Witkowic do Częstochowy, w przypadku braku alternatywnego do obecnego połączenia gminy z Częstochową drogą nr 1, będzie dodatkowo obciążony ruchem lokalnym z terenu gminy Kruszyna oraz wschodniej części gminy Mykanów.

Większość miejscowości gminy połączonych jest z Kruszyzną drogami zakwalifikowanymi do dróg powiatowych.

Wzdłuż większości dróg (z wyjątkiem miejscowości Kruszyna) brakuje chodników, a pobocza nie są przystosowane do ruchu pieszego.

Zarządzającym tymi drogami jest Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie. Sieć dróg o znaczeniu lokalnym jest zarządzana i finansowana przez samorząd gminny. Drogi te mają różne nawierzchnie, prowadzą po śladach tradycyjnych połączeń i zapewniają bezpośrednią obsługę komunikacyjną przyległego terenu. Drogi te są w większości utwardzone.

Wykaz dróg na terenie gminy

Drogi krajowe

Lp	Numer drogi	Relacja	Długość drogi [km]
1.	1	Gdańsk – Cieszyn	10,400
2.	91	Piotrków Trybunalski – Częstochowa	1,750

Drogi powiatowe

Lp	Numer drogi	Relacja	Długość drogi [km]
1.	S 1000	Cykarzew – Adamów - Jamno - do DK1	7,700
2.	S1002	DK1 - Łęg - DK1	6,500

*Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Kruszyna na lata 2008-2011
z uwzględnieniem lat 2012-2015*

3.	S 1003	DK1 - Wikłów - Kruszyna	3,400
4.	S1004	DK1 - Kruszyna (ul. Kościelna)	1,000
5.	S1006	Wikłów - Lgota Mała - Antoniów - dr. pow. S 1025	6,400
6.	S1025	Borowno - Kruszyna - Jacków - Widzów - DK 91	13,900
7.	S 1070	Kłomnice – Zdrowa - Kruszyna	7,300
8.	S 1079	Wikłów - Prusicko (przez las)	3,000
9.	S 1116	Pieńki Szczepockie - Lgota Mała - Jacków - Zdrowa	7,200

*wg informacji Urzędu Gminy Kruszyna

Ważniejsze drogi gminne

Lp	Numer drogi	Relacja	Długość drogi [km]
1.	694001 S	Kruszyna - Bogusławice	2,59
3.	694003 S	Widzów - Widzówek	3,57
5.	694005 S	Jacków - Baby	1,97
6.	694006 S	Łęg – Kijów	4,85
7.	694007 S	Kijów - Łęg	2,56
8.	694011 S	Widzów - Teklinów	1,93
10.	694082 S	Bogusławice, ul. Górna	0,9
12.	694084 S	Bogusławice, ul. Borowińska	0,86
14.	694140 S	Jacków - Jacków Pustkowie	0,89
15.	694230 S	Kruszyna, ul. Ogrodowa	0,46
16.	694231 S	Kruszyna, ul. Sienkiewicza	0,5
17.	694233 S	Kruszyna, ul. Strażacka	0,75
18.	694235 S	Kruszyna, ul. Północna	0,52
21.	694320 S	Lgota Mała, ul. Ogrodowa	0,8
24.	694450 S	Widzów, ul. Antoniowska	1,37

*wg informacji Urzędu Gminy Kruszyna

W gminie nie występują wydzielone ścieżki rowerowe. Ruch rowerowy odbywa się po drogach publicznych.

Przez teren gminy Kruszyna przebiega linia kolejowa Warszawa-Koluszki-Częstochowa ze stacją Widzów-Teklinów i przystankiem kolejowym w Jackowie.

1.3.6. Gospodarka

Użytki rolne (głównie grunty kl. IV i V) stanowią 55,3% powierzchni gminy. W gospodarce gminy dominuje rolnictwo drobnotowarowe. Kilka dużych gospodarstw prowadzi produkcję zbóż, rzepaku, kukurydzy.

Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2002 r.:

Grunty	Ogółem		W tym gospodarstwa indywidualne	
	W hektarach	W odsetkach	W hektarach	W odsetkach
OGÓŁEM	4120,69	100,0	4120,69	100
Użytki rolne	3555,12	86,3	3555,12	86,3
Grunty orne	2819,88	68,4	2819,88	68,4
pod zasiewami	1979,39	48,0	1979,39	48,0
Odłogi	746,03	18,1	746,03	18,1
Ugory	94,46	2,3	94,46	2,3
Sady	9,99	0,2	9,99	0,2
łąki trwałe	666,92	16,2	666,92	16,2
Pastwiska trwałe	58,33	1,4	58,33	1,4
Lasy i grunty leśne	344,24	8,4	344,24	8,4
Pozostałe grunty	221,33	5,4	221,33	5,4

Źródło: na podstawie danych GUS (2003)

Powierzchnia zasiewów według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych w 2002r.:

Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych	Gospodarstwa rolne	Powierzchnia zasiewów w hektarach
OGÓŁEM	652	1979,39
Do 1 ha	150	52,82
1 – 5	384	528,24
5 – 10	87	309,93
10 ha i więcej	31	1088,40
W tym gospodarstwa indywidualne	652	1979,39
Do 1 ha	150	52,82
1 – 5	384	528,24
5 – 10	87	309,93
10 ha i więcej	31	1088,40

Źródło: na podstawie danych GUS (2003)

Część powierzchni gminy – 3644 ha, tj. 39% zajmują lasy, stanowiące część dużego kompleksu sięgającego przez granice województwa. Gospodarkę leśną prowadzi Nadleśnictwo Gidle. Podstawowym gatunkiem o ponad 80% udziale w składzie jest sosna pospolita, na drugim miejscu znajduje się brzoza brodawkowa oraz dęby.

Nadleśnictwo Gidle jest nadleśnictwem wysokotowarowym o dużym rozmiarze pozyskiwania drewna, co jednocześnie wymusza rozmiar prac odnowieniowych i pielęgnacyjnych.

Miernikiem aktywności społecznej i ekonomicznej jest m.in. liczba zarejestrowanych w systemie Regon podmiotów gospodarczych. Na terenie gminy Kruszyna w 2006 roku zarejestrowanych było w systemie Regon 177 podmiotów gospodarczych (wg danych Rocznika Statystycznego Województwa Śląskiego 2007). Największa liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w sektorze prywatnym – 163.

Na terenie gminy zarejestrowane są :

- 4 spółki prawa handlowego,
- 9 spółek cywilnych,
- 138 firm osób fizycznych.

Do największych zakładów zlokalizowanych na terenie gminy należą:

- P.P.H.U. „CERAMIKA ŁĘG” – wydobywanie gliny i produkcja ceramiki budowlanej (wyrobów ceramicznych ściennych i stropowych) produkująca 21000 ton rocznie,
- MP Alamenti Sp. z o.o. – produkcja płyt warstwowych,
- Zakład Produkcji drzwi KORONA s.c. J. Łapeta & D. Gajda,
- P.P.U.H. „Antex” – wydobywanie piasku,
- P.P.H.U. Elektrownie wodne i wiatrowe – wytwarzanie energii elektrycznej

1.3.7. Turystyka

W skali regionu gmina posiada unikalne wartości kulturowo-przyrodnicze i jako taka stanowi enklawę ekologiczno – przyrodniczą. Tym samym gmina może stanowić zaplecze turystyczno-rekreacyjne dla mieszkańców Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego.

Aktualnie gmina nie posiada na swoim obszarze dużych, zorganizowanych, ogólnodostępnych ośrodków rekreacyjnych i wypoczynkowo-sportowych. Posiada natomiast dogodne warunki i możliwości rozwoju rekreacji i wypoczynku indywidualnego. W Łęgu funkcjonuje ośrodek wypoczynkowy oferujący całoroczny wynajem pokoi i domków campingowych. Dodatkowo istnieje możliwość rozbicia namiotów oraz uprawiania sportów.

Na terenie Gminy Kruszyna zlokalizowane są następujące obiekty zabytkowe:

- Zespół pałacowo – parkowy w Kruszynie, w skład którego wchodzi: pałac – rezydencja magnacka z pocz. XVII w., budynki towarzyszące, pawilony parkowe, park o powierzchni 17,4 ha (rejestr nr A/209 z 1978 roku)
- Zespół Kościoła Parafialnego p.w. św. Macieja Apostoła z XVII w.(rejestr nr A/210 z 1978 roku) obejmujący kościół z XVII w., barokowy cmentarz przykościelny, otoczony XVII wiecznym murem z wnękami i strzelnicami kluczowymi, dzwonnica i plebania.

- Budynek dawnego zarządu dóbr – murowany dwukondygnacyjny klasycystyczny, powstały w XIX wieku.
- Cmentarz grzebalny z pierwszej połowy XIX wieku (rejestr nr A/412 z 1987 roku) w Kruszynie.
- Stanowiska archeologiczne – strefa obserwacji archeologicznej,
- Jacków - młyn motorowy z 1939 roku (właściwie jego pozostałości po pożarze w 1999 roku),
- Kruszyna - pozostałości zespołu folwarcznego (XIX/XX), plebania z początku XX w., młyn motorowy (1904 roku),
- Lgota Mała - kaplica murowana,
- Łęg - młyn wodny (obecnie tartak) z 1920 roku, dom drewniany z pocz. XX w.,
- Teklinów - dom pożydowski na stacji kolejowej,
- Widzów - kościół parafialny (z 1910 roku), pozostałości zespołu folwarcznego (XIX/XX) ob. stadnina koni, młyn motorowy z lat dwudziestych XX w.
- Wikłów - pozostałości zespołu dworskiego z pocz. XX w. (własność nadleśnictwa Gidle), miejsce po cmentarzu wojennym.

W miejscowości Widzów znajduje się Stadnina Koni. Obecnie jest własnością Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa - hoduje się w niej około 130 szt. koni pełnej krwi angielskiej oraz stado liczące kilkaset sztuk krów mlecznych.

Obsługę ruchu komunikacyjnego przy drodze krajowej nr 1 prowadzi Zajazd Kruszyna w Wikłowie specjalizujący się w gastronomii i hotelarstwie. Jest to wspaniałe miejsce nie tylko wypoczynkowe, ale również rekreacyjne, posiadające bogatą ofertę: 80 miejsc pokojowych, siłownię, saunę, kort tenisowy, restaurację, bar, grill zewnętrzny, dwie sale konferencyjne, możliwość przejażdżek konnych. Ponadto obsługę podróży prowadzą cztery mniejsze obiekty gastronomiczne, dwie stacje paliw i parkingi.

Wszystkie w/w obiekty nie są w pełni wykorzystane ze względu na małą ilość turystów.

Można przyjąć, iż na terenie gminy dominującym rodzajem turystyki jest turystyka pobytowa (w szczególności krótkoterminowa), jak również turystyka tranzytowa.

Turystyka pobytowa jest realizowana jedynie w wymiarze krótkoterminowym (przyjazdy weekendowe, odwiedziny rodziny i znajomych, rekreacja czynna – wycieczki rowerowe, grzybobrania itp.)

Turystyka tranzytowa, będąca w ścisłym związku z istniejącymi w gminie walorami turystycznymi, łączy obszar gminy z terenami ościennymi (sąsiednie gminy, powiat, sąsiednie powiaty, czy też ościenne województwa). Przez gminę przebiega droga krajowa (DK) 1 i 91, oraz 9 dróg powiatowych o łącznej długości prawie 68,550 km.

Dodatkowym elementem wpływającym niekorzystnie na wykorzystanie turystyczne obszaru gminy jest zbyt mała informacja turystyczna o istniejących

w gminie walorach. I nie chodzi tutaj o informację obejmującą swym zasięgiem tylko obszar gminy, lecz przede wszystkim o informacje (zarówno w formie pisanej jak i audiowizualnej) o charakterze ponad gminnym czy nawet wojewódzkim.

1.4. Działalność Samorządu Gminy w latach 2002-2007

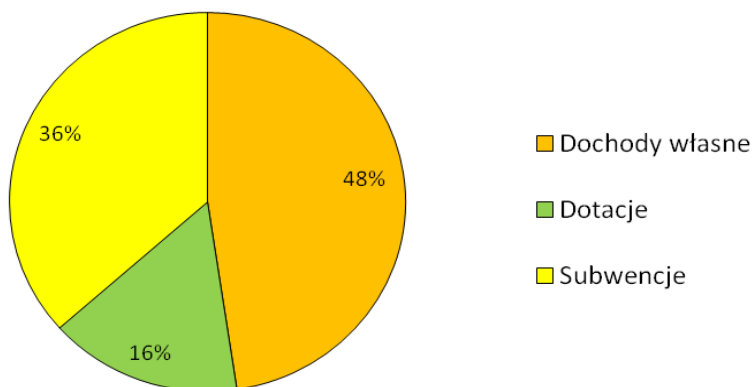
DOCHODY

Dochody budżetu gminy Kruszyna oraz strukturę tych dochodów w latach 2002–2007 (w zł) przedstawia tabela:

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Dochody własne	2 410 836	2 774 341	2 867 942	3 845 042	4 052 230	5 755 974
Dotacje	1 259 364	573 460	835 202	1 232 391	1 774 482	1 910 311
Subwencje	3 449 026	3 632 376	3 996 868	3 949 390	4 146 165	4 419 092
Razem	7 119 226	6 980 177	7 700 012	9 026 823	9 972 877	12 085 377

* wg danych Urzędu Gminy Kruszyna

Struktura dochodów budżetu gminy w 2007 roku

WYDATKI

Wykonanie wydatków gminy i inwestycji w latach 2002–2007 (w zł) przedstawia tabela:

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Wydatki ogółem	9 487 472	7 208 442	7 045 582	8 812 292	9 720 762	9 380 754

* wg danych Urzędu Gminy Kruszyna

CZEŚĆ II

Gminny Plan Gospodarki Odpadami

Przepisy prawne

Opracowanie planu gospodarki odpadami dla gminy jest realizacją przepisów uchwalonej przez Sejm RP ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251). Określone w ustawie o odpadach w rozdziale 2 art. 5 zasady postępowania z odpadami, stanowią podstawę do formułowania zadań w planie gospodarki odpadami. Zasada gospodarowania odpadami brzmi: „Kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić tak aby:

- zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
- zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich powstaniu,
- zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwienie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi”.

Gospodarka odpadami regulowana jest następującymi aktami prawnymi:

- Ustawą o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251 z późn. zm.) z dnia 27 kwietnia 2001 roku,
- Ustawą – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006r. Nr 129, poz. 902 z późn. zm.) z dnia 27 kwietnia 2001 roku,
- Ustawą o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085z późn. zm.) z dnia 27 lipca 2001 roku,
- Ustawą o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz. 638 z późn. zm.) z dnia 11 maja 2001 roku,
- Ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. Nr 72, poz. 747 z 2001r. z późn. zm.) z dnia 7 czerwca 2001 roku,
- Ustawą o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1671z późn. zm.) z dnia 28 października 2002 roku,

oraz szeregiem rozporządzeń wydanych do ustaw:

- Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. 03.66.620 z dnia 17 kwietnia 2003 r. z późn. zm.) z dnia 9 kwietnia 2003 roku,
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. Nr 30, poz. 213) z dnia 14 lutego 2006 roku,
- Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 20 września 2007 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2008.(M.P. Nr.68 poz.754),
- Rozporządzeniem Ministra Gospodarki w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. Nr 191, poz. 1595) z dnia 30 października 2002 roku,
- Rozporządzeniem Ministra Gospodarki w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649) z 2004 roku,
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206 z 2001 r.) z dnia 27 września 2001 roku.

W związku z wejściem Polski do struktur państw UE istnieje konieczność spełnienia jej wymagań również w zakresie ochrony środowiska, w tym dotyczących gospodarki odpadami. Dyrektywa UE nr 91/156 EEC zabrania od roku 2002 deponowania na składowiskach odpadów nie przetworzonych (o zawartości substancji organicznych powyżej 5% i kaloryczności powyżej 6000 kJ/kg). Podstawowymi kierunkami działań będą: zmniejszanie ilości odpadów do wywiezienia poprzez selektywną zbiórkę i zagospodarowanie odpadów oraz stworzenie nowoczesnych zakładów wykorzystujących i unieszkodliwiających odpady. Odpady organiczne powinny być w całości kompostowane. Długość okresu dostosowawczego dla spełnienia przez Polskę wszystkich wymagań UE, dotyczących ochrony środowiska można optymistycznie szacować na okres od 5 do 10 lat. Po tym czasie będziemy musieli spełnić wszystkie wymogi prawa UE, a w tym również wymogi w/w dyrektywy.

I ANALIZA STANU OBECNEGO GOSPODARKI ODPADAMI W GMINIE

W gminie Kruszyna nie były dotychczas prowadzone kompleksowe analizy gospodarki odpadami. Organizację systemu zbiórki i składowania odpadów gmina prowadzi w ramach realizacji zadań własnych. Nie prowadzono analizy składu odpadów.

1.1. Zakres i metodyka prac rozpoznawczych

Wstępna analiza stanu obecnego gospodarki odpadami na terenie gminy Kruszyna została przeprowadzona w oparciu o informacje uzyskane z Urzędu Gminy.

W ramach prac nad Gminnym Planem Gospodarki Odpadami zorganizowano cykl spotkań warsztatowych i konsultacji.

1.2. Opis infrastruktury związanej z gospodarką odpadami

Obecnie podstawową metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych z terenu gminy jest ich składowanie na składowiskach: w Młynku Sobuczynie (Gmina Poczesna), Jadwinówce k/ Radomska i Lipiu Śląskim (gmina Lubliniec). Organizacją i wykonaniem usług odbioru stałych odpadów komunalnych na terenie gminy Kruszyna zajmują się firmy:

- „REMONDIS” ul. Radomska 12, Częstochowa – wywóz odpadów na składowiska: w Jadwinówce k/ Radomska i w Młynku Sobuczynie,
- „Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach” Częstochowa, ul. Kosmowska 6 m 94 – wywóz odpadów na składowisko w Młynku Sobuczynie ,
- „SITA” Częstochowa Sp. z o.o. ul. Dębowa 26/28 – wywóz odpadów na składowisko w Młynku Sobuczynie,
- Zakład Oczyszczania Miast Zbigniew Strach, Korzonek 98, 42-274 Konopiska – wywóz odpadów na składowiska: w Młynku Sobuczynie i w Lipsku Śląskim ,
- Prywatny Zakład Oczyszczania Miast Waldemar Strach, ul. Spółdzielcza 1/1, 42-274 Konopiska – wywóz odpadów na składowisko w Młynku Sobuczynie.

Firmy te prowadzą działalność w zakresie odbioru, transportu i unieszkodliwiania odpadów.

Odpady zmieszane zbierane są do pojemników 110 l (gospodarstwa domowe) oraz 1100 l (firmy i instytucje).

Wykaz większych pojemników do zbierania odpadów zmieszanych znajdujących się na terenie gminy Kruszyna :

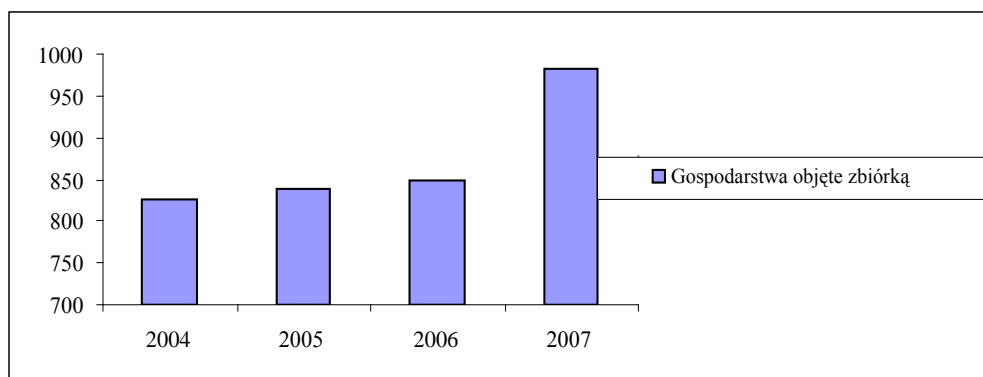
- Urząd Gminy Kruszyna – pojemnik 1100 l – obsługuje firma „REMONDIS”,

- Gminna Oczyszczalnia Ścieków w Widzowie – pojemnik 1100 l – obsługuje firma „REMONDIS”,
- P.P.H.U. „CERAMIKA ŁĘG” – pojemnik 1100 l – obsługuje firma „Bracia Strach”,
- P.P.H.U. Elektrownie wodne i wiatrowe – wytwarzanie energii elektrycznej – pojemnik 1100 l – obsługuje firma „Bracia Strach”,
- Osiedle Mieszkaniowe w miejscowości Widzów – 10 pojemników o pojemności 1100 l – obsługuje firma „SITA”,
- MP Alamenti Sp. z o.o. – produkcja płyt warstwowych – 1 pojemnik o pojemności 3000 l i 4 pojemniki o pojemności 1000 l – obsługuje firma „Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach”,
- Zakład Produkcji Drzwi KORONA s.c. J. Łapeta & D. Gajda – pojemnik 1100 l – obsługuje firma „Bracia Strach”,
- Gimnazjum w Kruszynie – pojemnik 1100 l,
- Szkoła Podstawowa w Kruszynie – pojemnik 1100 l,
- Szkoła Podstawowa w Jackowie – pojemnik 1100 l,
- Szkoła Podstawowa w Lgocie Małej – pojemnik 1100 l,
- Szkoła Podstawowa w Widzowie – pojemnik 1100 l,
- Gminne Przedszkole w Kruszynie – pojemnik 770 l,
- Gminne Przedszkole w Lgocie Małej – pojemnik 260 l,
- Gminne Przedszkole w Widzowie – pojemnik 1100 l,

Ilość gospodarstw domowych objętych zbiórką odpadów zmieszanych:

Rok	Gospodarstwa objęte zbiórką (umowy z firmą wywozową)	Wskaźnik ilości gospodarstw wyposażonych w pojemniki
2004	827	70 %
2005	838	71 %
2006	850	72 %
2007	983	83 %

*wg danych Urzędu Gminy w Kruszynie

Selektywna zbiórka odpadów prowadzona jest przy wykorzystaniu pojemników na szkło, papier i tworzywa sztuczne, rozmieszczonych na terenie poszczególnych sołectw.

Wykaz pojemników do selektywnej zbiórki odpadów w 2007r. oraz ilości odzyskanych odpadów w latach 2005 – 2007:

	Plastik	Szkło	Papier	
Baby	1	1		
Bogusławice	1	1		
Jacków	2	2		
Kijów	1	1		
Kruszyna	3	3	1	
Lgota Mała	2	2		
Łęg	1	1	1	
Pieńki Szczepockie	1	1		
Teklinów	1	1		
Widzów	2	2		
Widzówek	1	1		
Wikłów	1	1		
Osiedle Widzów	1	1		
Łącznie	18	18	2	Suma: 38
Odpady w 2005 r. (Mg)	3,5	10	0,5	14
Odpady w 2006 r. (Mg)	4,09	11,37	1,9	17,36
Odpady w 2007 r. (Mg)	1,80	8,64	-	10,44
(m ³)	450	270	36	756

*wg danych Urzędu Gminy w Kruszynie

W związku z funkcjonowaniem obecnego systemu gospodarki odpadami, w 2007 r. Gmina poniosła koszty związane z:

- wywozem odpadów stałych z Siedziby Gminy - koszt 840 zł
- wywozem odpadów ciekłych z Siedziby Gminy - koszt 780 zł
- wywozem odpadów stałych i ciekłych ze szkół i przedszkoli – koszt 3 300 zł
- opróżnianiem pojemników na selektywną zbiórkę – koszt 5 500 zł
- zbiórką odpadów wielkogabarytowych, elektrycznych i elektronicznych – koszt 2 000 zł
- akcją Sprzątanie Świata – koszt 700 zł

Większość odpadów z terenu Gminy Kruszyna trafia na składowisko odpadów komunalnych w Młynku Sobuczynie, posiadające Pozwolenie Zintegrowane Nr ŚR-III-6618/PZ/50/05/17/06, wydane przez Wojewodę Śląskiego 3 sierpnia 2006 r.

Składowisko zlokalizowane jest na gruntach wsi Sobuczyna i Młynek w gminie Poczesna, oddalonych o około 30 km od gminy Kruszyna. Jego eksploatacja została rozpoczęta w 1987 r. Składowisko jest prowadzone metodą nadpoziomową – przyzmową. Powierzchnia projektowana składowiska wynosi 128,4 ha. Powierzchnia czynna aktualnych kwater składowych o powierzchni ok. 18 ha jest zdrenowana i otoczona rowami opaskowymi. Ujęty odciek składowiskowy kierowany jest do zbiorników retencyjnych o pojemności 3300m³, a następnie do własnej oczyszczalni ścieków. Pojemność całkowita określona została na 8 767,86 tys. m³.

Ważniejsze obiekty środowiskowe i techniczne na składowisku:

- oczyszczalnia odcieku składowiskowego w technologii odwróconej osmozy,
- ujęcie gazu składowiskowego zakończone pochodnią do jego spalania,
- automatyczna myjnia kół i podwozi,
- dwie wagi elektroniczne,
- dwa kompaktory, spychacze, ładowarki, beczki asenizacyjne,
- waga do odpadów niebezpiecznych,
- zintegrowany system zarządzania w zakresie jakości środowiska i BHP (ISO-9001, ISO-14001, PN-18001),
- od XI 2005 uruchomiony Miejski Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych, zgodnie z Zarządzeniami Nr 2598/05 Prezydenta Miasta Częstochowy, w którym gromadzi się zebrane odpady niebezpieczne (14 rodzajów) występujące w strumieniu odpadów komunalnych.

1.3. Charakterystyka wytwarzanych odpadów

Ze względu na źródło powstawania odpadów można je podzielić na:

- *odpady komunalne, pochodzące w większości z gospodarstw domowych*
- *odpady przemysłowe, pochodzące z procesów technologicznych w przemyśle*
- *odpady niebezpieczne powstające w oczyszczalniach ścieków, w sektorze medycznym oraz znajdujące się w strumieniu odpadów komunalnych i gospodarczych (akumulatory, baterie, świetlówki, odpady zawierające azbest itp.)*

1.3.1. ODPADY KOMUNALNE

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach, definicja odpadów komunalnych jest następująca:

„Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych”.

Głównymi źródłami powstawania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe i obiekty infrastruktury tj. handel, usługi, szkolnictwo, obiekty turystyczne, obiekty działalności gospodarczej i wytwórczej.

W wielu gospodarstwach domowych odpady segregowane są z przeznaczeniem na kompost – odpady kuchenne, z uprawy polowej, przydomowych działek i do spalania w warunkach domowych – odpady z tworzyw sztucznych, tkaniny, papier itp. Do grupy odpadów komunalnych zalicza się również odpady z budowy i remontów, wielkogabarytowe oraz odpady niebezpieczne typu: opakowania po lekach, środki medyczne, opatrunkowe, opakowania i resztki środków chemicznych i ochrony roślin. Ich unieszkodliwianie w sposób gospodarski, w przydomowych kotłowniach, ma degradujący wpływ na środowisko.

Do odpadów komunalnych nie zalicza się odpadów przemysłowych oraz odpadów z laboratoriów i innych źródeł, które ze względu na masowość lub szkodliwość wymagają odrębnego postępowania. Odpady komunalne są mieszaniną wielu zużytych w czasie konsumpcji materiałów.

Wyróżniamy cztery podstawowe grupy składników odpadów komunalnych, które równocześnie dostarczają informacji o przydatności odpadów do poszczególnych technik wtórnego ich wykorzystania:

- 1) odpady pochodzące z opakowań (papier i tektura, tworzywa sztuczne, szkło, materiały tekstylne, metale żelazne i kolorowe) stanowiące łącznie około 30% masy odpadów, są potencjalnymi surowcami wtórnymi;*
- 2) odpady biologiczne i kuchenne pochodzenia roślinnego i zwierzęcego mogące być surowcem do kompostowania lub fermentacji beztlenowej stanowiące ok. 50% masy odpadów;*
- 3) odpady z ogrzewania i remontu mieszkań (popiół, żużel, gruz itp.), które stanowią 5-30% masy odpadów i mogą być bezpośrednio składowane lub wykorzystywane jako materiał budowlany;*

- 4) inne odpady np. odpady wielkogabarytowe, niebezpieczne itp. będące skutkiem działalności człowieka stanowiące do 10% masy odpadów.

Z uwagi na fakt, że w Polsce nie jest prowadzona ewidencja wytwarzanych odpadów komunalnych (poza sprawozdawczością firm zajmujących się wywozem odpadów) – dla potrzeb niniejszego planu ustalono bilans odpadów powstających na terenie gminy w oparciu o dane wskaźnikowe oraz dane pochodzące od firm odbierających odpady z terenu gminy Kruszyna.

Odpady komunalne pochodzące z gospodarstw domowych

Według informacji uzyskanych od firm prowadzących działalność w zakresie zbiórki, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych – poprzez ich składowanie na składowiskach – ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy od właścicieli nieruchomości, instytucji publicznych i placówek handlowo-usługowych w latach 2004-2007 przedstawia tabela:

Rok	Ilość zebranych odpadów zmieszanych [Mg]
2004	492
2005	501
2006	524
2007	682

*wg danych Urzędu Gminy

W Gminie Kruszyna 83 % czyli ok. 4070 mieszkańców objętych jest regularnym wywozem odpadów komunalnych (gospodarstwa posiadają podpisane indywidualne umowy z firmami zajmującymi się gospodarką odpadami na terenie gminy i posiadającymi odpowiednie zezwolenia).

W roku 2006 i 2007 na terenie gminy Kruszyna, ilość zawartych umów oraz ilość zebranych odpadów stałych przez poszczególne firmy wywozowe wyniosła:

- „REMONDIS”
 - ilość umów zawartych z właścicielami posesji w roku 2006 – 280,
 - ilość umów zawartych z właścicielami posesji w roku 2007 – 406,
 - ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy w roku 2006 – 254 Mg
 - ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy w roku 2007 – 267 Mg
 - ilość odpadów zebranych w pojemnikach do selektywnej zbiórki:
 - szkło: 270 m³,

- plastik: 450 m³,
- makulatura: 36 m³
- „Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach”
 - ilość umów zawartych z właścicielami posesji w roku 2007 – 366
 - ilość zebranych odpadów komunalnych w roku 2007:
 - zmieszane – 328,44 Mg
 - szkło – 8,64 Mg
 - tworzywa sztuczne – 1,80 Mg
- Zakład Oczyszczania Miasta Zbigniew Strach,
 - ilość umów zawartych w 2006r. – 48
 - ilość zebranych odpadów zmieszanych w 2006 - 10,92 Mg
- „SITA”
 - ilość umów zawartych w z mieszkańcami gminy w roku 2007– 163
 - ilość zebranych odpadów zmieszanych w roku 2007– 76,1 Mg

Odpady komunalne wytwarzane w sektorze handlowym i publicznym

Wytwórcami odpadów komunalnych są też: handel, usługi i rzemiosło, szkolnictwo, obiekty turystyczne itp. Strumień odpadów z tego rodzaju działalności może osiągnąć nawet do 70% ilości odpadów komunalnych z gospodarstw domowych.

Na terenie gminy Kruszyna odpady z sektora gospodarczego są odbierane przez firmy prowadzące działalność w zakresie odbioru i transportu odpadów stałych i ciekłych. W roku 2007 odpady z największych zakładów na terenie gminy były odbierane przez:

1. MP-ALAMENTTI Sp. z o.o.- produkcja płyt warstwowych:

- metale w ilości 1,2 Mg – firma „YORK” Sp. z o.o., ul. Radomszczańska 125, 97-565 Lgota Wielka
- materiały izolacyjne (wełna mineralna) w ilości 1,5 Mg były przekazywane do producenta celem ich dalszego wykorzystania

2. P.P.H.U. „CERAMIKA ŁĘG” – Bracia Strach, odpady sprzedawane jako gruz.

Szacunkowa (liczona wskaźnikowo) ilość odpadów komunalnych wytworzonych w 2007 roku na terenie gminy Kruszyna przedstawia się następująco:

Rodzaj odpadu	Ilość (Mg)
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	135
Odpady zielone	26
Papier i karton (nieopakowaniowe)	50
Opakowania z papieru i tektury	51
Opakowania wielomateriałowe	12

*Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Kruszyna na lata 2008-2011
z uwzględnieniem lat 2012-2015*

Tworzywa sztuczne (nieopakowaniowe)	76
Opakowania z tworzyw sztucznych	35
Odpady tekstylne	25
Szkło (nieopakowaniowe)	10
Opakowania ze szkła	60
Metale	23
Opakowania z blachy stalowej	7
Opakowania z aluminium	4
Odpady mineralne	85
Drobna frakcja popiołowa	230
Odpady wielkogabarytowe	83
Odpady budowlane	170
Odpady niebezpieczne	10
RAZEM	1092

*wg obliczeń własnych na podstawie Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Częstochowskiego

Gmina nie posiada danych dotyczących ilości odpadów wytwarzanych w handlu i usługach. Odpady te odbierane są przez firmy wywozowe i ich ilość zawiera się w ogólnej ilości odpadów zmieszanych wywiezionych z terenu gminy. Ilość odpadów liczona wskaźnikowo (wg Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami) jest wyższa od ilości odpadów zbieranych na terenie gminy.

ODPADY OPAKOWANIOWE

Bilans odpadów opakowaniowych w gminie Kruszyna w 2007r. [Mg]:

Rodzaj odpadu opakowaniowego	Gmina Kruszyna
	Ludność: 4905
Opakowania z papieru i tektury	51
Opakowania wielomateriałowe	12
Opakowania z tworzyw sztucznych	35
Opakowania ze szkła	60
Opakowania z blachy stalowej	7
Opakowania z aluminium	4
RAZEM	169

*wg obliczeń własnych na podstawie Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Częstochowskiego
Odpady opakowaniowe na terenie gminy są zbierane do pojemników do selektywnej zbiórki – obecnie stanowią one około 3,5% ogólnej masy zebranych odpadów.

ODPADY ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI

Według obliczeń na podstawie powiatowego planu gospodarki odpadami na terenie gminy Kruszyna w 2007 roku wytworzonych zostało 135 Mg odpadów

ulegających biodegradacji. Odpady te na terenach wiejskich najczęściej kompostowane są na kompostowniach przydomowych. Gmina nie prowadzi selektywnej zbiórki i nie posiada danych dotyczących ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji. Szacuje się, że w strumieniu odpadów zmieszanych trafia na składowiska około 15% odpadów ulegających biodegradacji czyli około 20 Mg rocznie.

OSADY ŚCIEKOWE

Komunalne osady ściekowe to w rozumieniu ustawy o odpadach, pochodzący z oczyszczalni ścieków osad z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych

Możliwości zagospodarowania osadów ściekowych stosowanych w praktyce w dużej skali jest niewielkie. Problem gospodarki osadami ściekowymi jest najczęściej rozwiązywany poprzez:

- składowanie,
- unieszkodliwianie,
- mokre utlenianie,
- fermentację metanową,
- kompostowanie,
- spalanie z wykorzystaniem osadów do wytwarzania energii,
- wykorzystanie przyrodnicze.

Źródłem powstawania osadów ściekowych w gminie Kruszyna jest Gminna Oczyszczalnia Ścieków w Widzowie. Osady ściekowe (skratki) powstające w tej oczyszczalni ścieków są magazynowane w zamkniętym kontenerze, przesypywane wapnem i w tej postaci wywożone na składowisko odpadów.

Osad nadmierny odwodniony w workownicy typu WORKES-6 jest składowany w workach na paletach i okresowo odwożony na składowisko.

Wielkości powstających osadów ściekowych:

Rok	Skratki (Mg/rok)	ustabilizowane komunalne osady ściekowe (Mg/rok)
2005	0,9	10
2006	1	30,8
2007	1,2	52

Odpady te zgodnie z obowiązującym katalogiem odpadów nie są zaliczane do grupy odpadów niebezpiecznych. Odbierane są przez Firmę REMONDIS Sp. z o.o. Oddział w Częstochowie. Przewidywany jest systematyczny wzrost ilości odpadów wynikający z planowanej rozbudowy sieci kanalizacyjnej.

ODPADY WIELKOGABARYTOWE

Odpady wielkogabarytowe są to odpady o dużych rozmiarach, tj. meble, zużyty sprzęt AGD (lodówki, pralki), sprzęt elektroniczny (radia, komputery, telewizory), opakowania, skrzynie itp. Odpady te nie stanowią w zasadzie zagrożenia z wyjątkiem agregatów chłodniczych (lodówki), w których może znajdować się freon.

Szacunkowa ilość wytworzonych na terenie gminy odpadów wielkogabarytowych wynosi 83 Mg. W roku 2007 w dwóch miejscowościach gminy – Kruszyna i Widzów została zorganizowana zbiórka odpadów wielkogabarytowych. Gmina nie posiada danych dotyczących ilości wytwarzanych odpadów wielkogabarytowych.

ODPADY BUDOWLANE

Odpady tego typu powstają w trakcie prac budowlanych, remontowych i rozbiórkowych. Odpady te powstają w wielu dziedzinach gospodarki komunalnej, budowlanej, w przemyśle, w rolnictwie i w wielu innych sektorach gospodarczych. Z uwagi na rozproszenie źródeł powstawania odpadów budowlanych, ich ilość jest trudna do zbilansowania.

Z obliczeń wykonanych na podstawie Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Częstochowskiego wynika, iż ilość odpadów budowlanych w sektorze komunalnym na terenie gminy Kruszyna wynosi 170 Mg.

Struktura odpadów z sektora budowlanego przedstawia się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	% udział	Ilość odpadów w Mg/a
1	Cegła	40	68
2	Beton	20	34
3	Tworzywa sztuczne	1	1,7
4	Bitumiczna powierzchnia dróg	8	13,6
5	Drewno	7	11,9
6	Metale	5	8,5
7	Piasek	15	25,5
8	Inne	4	6,8
	Razem	100	170

*wg Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Częstochowskiego

Gmina nie posiada danych dotyczących ilości wytwarzanych odpadów budowlanych, najczęściej zagospodarowywane są one przez samych wytwórców na inne cele budowlane.

1.3.2. ODPADY NIEBEZPIECZNE

Odpady niebezpieczne zgodnie z definicją podaną w ustawie o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251 z późn. zm.) są to odpady należące do kategorii lub rodzajów odpadów określonych na liście A załącznika nr 2 do ustawy o odpadach oraz posiadające właściwości wymienione w załączniku nr 4 i nr 2 do ustawy i zawierające którykolwiek ze składników wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy o odpadach.

Źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych są procesy przemysłowe, rolnictwo i część odpadów komunalnych. Odpady niebezpieczne pochodzące z gospodarstw domowych trafiają prawie w całości na składowiska odpadów komunalnych lub na „dzikie” wysypiska. Wśród najważniejszych odpadów niebezpiecznych występujących w odpadach komunalnych należy wymienić:

- baterie i akumulatory,
- farby, tusze, kleje i szczeliwa,
- lampy fluorescencyjne i cytotoksyczne,
- leki cytotoksyczne cytostatyczne,
- oleje mineralne i tłuszcze,
- środki ochrony roślin,
- urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające substancje niebezpieczne,
- drewno zawierające substancje niebezpieczne,
- urządzenia zawierające freony.

Głównymi źródłami powstawania odpadów niebezpiecznych na terenie gminy Kruszyna są:

- stacje paliw płynnych – odpady z oczyszczania zbiorników i separatora
- odpady w postaci materiałów budowlanych i izolacyjnych zawierających azbest z rozbiórki lub remontów budynków
- używanie urządzeń typu: baterie, akumulatory, świetlówki, sprzęt gospodarstwa domowego, radiowo – telewizyjny, komputery, telefony komórkowe itd.

Na terenie gminy nie ma składowiska odpadów niebezpiecznych. Odpady niebezpieczne z terenu gminy są wywożone poza teren gminy – do unieszkodliwienia lub przeróbki.

W roku 2007 w dwóch miejscowościach gminy – Kruszyna i Widzów została zorganizowana zbiórka odpadów elektrycznych i elektronicznych.

Najczęściej jednak odpady niebezpieczne typu: baterie i akumulatory, opakowania po środkach ochrony roślin, odpady elektryczne i elektroniczne oraz azbest trafiają wraz ze strumieniem odpadów komunalnych na

składowisko. Po wprowadzeniu systemu zbiórki odpadów „u źródła”, odpady niebezpieczne tego typu zostaną oddzielone z grupy odpadów komunalnych i wywiezione przez wyspecjalizowane firmy poza teren gminy do unieszkodliwienia i przeróbki.

Odpady niebezpieczne z terenu gminy oprócz odpadów niebezpiecznych będących w strumieniu odpadów komunalnych są wywożone poza teren gminy – do unieszkodliwienia lub przeróbki. Szacunkowa ilość odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych w 2007 roku wyniosła 10 Mg . Gmina nie posiada danych dotyczących ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych.

Ilość poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych, które można wysegregować ze strumienia odpadów komunalnych (wg PPGO) przedstawia poniższe zestawienie:

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów [Mg]
20 01 33	Baterie i akumulatory	1
20 01 29	Detergenty zawierające substancje. Niebezpieczne	0,5
20 01 17	Odczynniki fotograficzne	0,2
20 01 27	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcza	3,5
20 01 14	Kwasy i alkalia	0,1
20 01 15		
20 01 13	Rozpuszczalniki	0,3
20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zaw. Rtęć	0,5
20 01 31	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne	0,4
20 01 26	Oleje i tłuszcze	1
20 01 19	Środki ochrony roślin (pestycydy, herbicydy i insektycydy)	0,5
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne oraz inne nie wymienione	1
20 01 37	Drewno zawierające substancje. Niebezpieczne	0,5
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	0,3
Razem:		10

*obliczenia własne wg PPGO

ODPADY MEDYCZNE I WETERYNARYJNE

Odpady medyczne to odpady powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny.

Odpady weterynaryjne to odpady powstające w związku z badaniem, leczeniem zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych, także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeń na zwierzętach.

Odpady powstające w palcówkach medycznych i weterynaryjnych reprezentują materiał o bardzo zróżnicowanym poziomie zagrożenia chemicznego i sanitarnego jak również właściwościach chemicznych. Odpady medyczne i weterynaryjne stanowią istotne zagrożenie dla ludzi i środowiska i w związku z tym problem ich bezpiecznego unieszkodliwiania jest bardzo istotny.

Na terenie gminy Kruszyna znajdują się 2 ośrodki zdrowia: w Kruszynie i w Widzowie, w których łącznie znajduje się 8 poradni w tym:

- Poradnia dla kobiet
- Poradnia dermatologiczna
- Poradnia neurologiczna
- Poradnia okulistyczna
- Poradnia otolaryngologiczna
- Poradnia reumatologiczna
- Poradnie stomatologiczne

Szacuje się, że łącznie w ciągu roku wytwarzanych jest ok. 360 litrów odpadów medycznych, które są odbierane przez Specjalistyczną Firmę GO-TECH w Katowicach i są przekazywane do unieszkodliwiania w procesach termicznego przekształcenia odpadów.

Punkt apteczny znajdujący się w miejscowości Widzów posiada możliwość gromadzenia i przechowywania przeterminowanych produktów leczniczych i wyrobów medycznych, które są odbierane przez firmę REMONDIS Sp. z o.o., Oddział w Dąbrowie Górniczej.

Na terenie gminy Kruszyna brak jest lecznic weterynaryjnych. Wobec tego brak jest możliwości szacowania ilości powstawania odpadów weterynaryjnych o kodzie 18 02 02, przeterminowanych leków (18 02 07), czy też odczynników chemicznych (18 02 05).

BATERIE I AKUMULATORY

Obecnie na terenie gminy nie ma zorganizowanego systemu zbiórki baterii i akumulatorów. Część odpadów typu akumulatory jest oddawana w punktach sprzedaży (oddanie starego akumulatora przy zakupie nowego). Szacunkowo na terenie gminy Kruszyna wytwarzanych jest 1,0 Mg odpadów typu baterie i akumulatory (kod 20 01 33). Firmy zajmujące się usługami handlowymi mają podpisane umowy z firmami dotyczące odbioru zużytych akumulatorów i transportu ich w celu unieszkodliwiania.

ODPADY ZAWIERAJĄCE AZBEST

Na terenie gminy Kruszyna, jak również na terenie Powiatu Częstochowskiego nie ma składowiska odpadów azbestowych. Najbliższe składowiska odpadów azbestowych znajdują się w Świętochłowicach, Knurowie i Dąbrowie Górniczej. Po przeprowadzeniu inwentaryzacji eternitowych pokryć dachowych szacuje się, że na terenie gminy Kruszyna około 1234 budynków na powierzchni około

110 tys. m² pokrytych jest eternitem. Gmina nie posiada „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest”.

PESTYCYDY

Na terenie powiatu nie ma składowiska odpadów niebezpiecznych. W gminie Kruszyna nie ma także magazynów nieprzydatnych środków ochrony roślin.

ODPADY ZAWIERAJĄCE PCB

Jednym z głównych problemów jest unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych zawierających PCB. Obecnie w kraju nie ma instalacji mogącej bezpiecznie niszczyć kondensatory zawierające PCB. Kondensatory zawierające PCB unieszkodliwiane są jedynie w instalacjach zagranicznych. Termiczne unieszkodliwianie płynów zawierających PCB, pochodzących z transformatorów i innych urządzeń elektroenergetycznych oraz ich dekontaminacja realizowana jest w dwóch krajowych instalacjach zlokalizowanych w Zakładach Chemicznych ROKITA S.A. w Brzegu Dolnym oraz Zakładach Azotowych ANWIL S.A. we Włocławku. Dekontaminacja urządzeń zawierających PCB realizowana jest przez Przedsiębiorstwo Usług Specjalistycznych i Projektowych CHEMEKO Sp. z o.o. we Włocławku. Wszystkie urządzenia zawierające PCB, które zostaną zidentyfikowane podczas przeprowadzonej inwentaryzacji i kontroli powinny być przekazane do tych podmiotów gospodarczych.

Urząd Gminy nie posiada danych dotyczących ilości odpadów zawierających PCB na terenie gminy.

WRAKI SAMOCHODOWE I OPONY

Ilość wraków samochodowych i opon jest trudna do oszacowania. Trudność ta wynika z braku obowiązku rejestrowania w Polsce liczby złomowanych rocznie samochodów, wieku samochodów, liczby i lokalizacji przedsiębiorstw zajmujących się skupem i unieszkodliwianiem wyeksploatowanych samochodów. Wycofane z eksploatacji samochody stanowią duże zagrożenie dla środowiska, bowiem zawierają oprócz złomu stalowego także inne substancje, w tym niebezpieczne tj. zużyty olej, płyny chłodnicze, zużyte akumulatory, zużyte opony, szkło i tworzywa sztuczne. Większość tych elementów może być wykorzystanych jako surowiec wtórny. Około 85,3% ogólnej masy złomu samochodowego stanowią materiały przeznaczone do recyklingu.

Na terenie gminy Kruszyna zarejestrowanych jest 2336 samochodów. Szacuje się, że rocznie powstaje 50 szt. wraków samochodowych. Przyjmując średnią masę samochodu 940 kg, uzyskuje się roczną masę złomu samochodowego na poziomie około 47 Mg. Ilość wraków samochodowych będzie rosła w związku z dużą liczbą starych samochodów sprowadzanych do Polski z Europy Zachodniej.

Przy założeniu wymiany opon średnio co 5 lat szacuje się, że rocznie na terenie gminy występuje konieczność unieszkodliwienia około 1900 szt. opon różnych rozmiarów. Gmina nie posiada szczegółowych danych dotyczących ilości wraków samochodowych i zużytych opon.

1.3.3. ODPADY PRZEMYSŁOWE

Odpady przemysłowe to wszystkie grupy i rodzaje odpadów, które powstają w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby prawne, prowadzące tę działalność gospodarczą w oparciu o odpowiednie ustawy. W grupie odpadów przemysłowych znajdują się odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne. Najczęściej odpady z sektora gospodarczego są odbierane, odzyskiwane lub unieszkodliwiane przez uprawnionych odbiorców, którzy posiadają odpowiednie zezwolenie.

Na terenie gminy Kruszyna nie ma składowiska odpadów przemysłowych, odpady z zakładów produkcyjnych wywożone są poza teren gminy. Każdy wytwórca odpadów przemysłowych, we własnym zakresie zajmuje się organizacją ich wykorzystania lub odbioru. Najczęściej odpady są odbierane, odzyskiwane lub unieszkodliwiane przez uprawnionych odbiorców, którzy posiadają odpowiednie zezwolenie. Nie ma danych o ilości wytworzonych odpadów przemysłowych na terenie gminy.

1.4 Odpady poddawane procesom odzysku i unieszkodliwiania

Selektywna zbiórka odpadów prowadzona jest przy wykorzystaniu pojemników na szkło, papier i tworzywa sztuczne, rozmieszczonych na terenie poszczególnych sołectw. Selektywną zbiórkę odpadów prowadzi firma REMONDIS i „Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach”

Ilość wysegregowanych odpadów na terenie gminy w latach 2005 – 2007 przedstawia poniższe zestawienie:

Rodzaj odpadu	2005	2006	2007	Oznaczenie procesu odzysku
plastik [Mg]	3,5	4,09	1,8	R14 (inne działania prowadzące do wykorzystania odpadów w całości lub części lub do odzyskania z odpadów substancji lub materiałów....)
szkło [Mg]	10	11,37	8,64	
papier [Mg]	0,5	1,9	-	
Razem:	14	17,36	10,44	

*wg danych Urzędu Gminy w Kruszynie

Na terenie gminy Kruszyna rozmieszczonych jest 18 pojemników na plastik, 18 pojemników na szkło i 2 pojemniki na papier.

1.5. Instalacje oraz podmioty zajmujące się przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów

Na terenie gminy Kruszyna nie są zlokalizowane instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych oraz odpadów niebezpiecznych – odpady te są wywożone poza teren gminy przez wyspecjalizowane firmy.

Wykaz podmiotów gospodarczych prowadzących działalność (posiadające odpowiednie zezwolenia) na terenie gminy w zakresie zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów:

w zakresie zbiórki i transportu odpadów stałych:

- „REMONDIS” ul. Radomska 12, Częstochowa
- „Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach” Częstochowa, ul. Kosmowska 6 m 94
- „SITA” Częstochowa Sp. z o.o. ul. Dębowa 26/28
- Zakład Oczyszczania Miast Zbigniew Strach, Korzonek 98, 42-274 Konopiska
- Prywatny Zakład Oczyszczania Miast Waldemar Strach, ul. Spółdzielcza 1/1, 42-274 Konopiska
- „Zakład Utylizacji Odpadów” Sp. z o.o., 42-523 Dąbrowa Górnicza, ul. Koksownicza 16
- firma „YORK” Sp. z o.o., ul. Radomszczańska 125, 97-565 Lgota Wielka
- Firma GO-TECH w Katowicach

w zakresie zbiórki i transportu nieczystości ciekłych:

- SITA Częstochowa Sp. z o.o., ul. Dębowa 26/28, 42-200 Częstochowa
- REMONDIS Sp. z o.o. Oddział w Częstochowie
- „Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków” Wiesław Strach
- Spółdzielnia Kółek Rolniczych ul. Częstochowska 102 42-270 Kłomnice
- SZOT JÓZEF Cykarzew Północny ul. Rumiankowa 6, 42-233 Mykanów
- Zakład Oczyszczania Miasta Zbigniew Strach Korzonek 98, 42-274 Konopiska
- PZOM Waldemar Strach ul. Spółdzielcza 1/1, 42-274 Konopiska

Na terenie gmin powiatu częstochowskiego funkcjonują podmioty gospodarcze, którym wydano opinie w sprawie zatwierdzenia programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest:

- w 2003 roku – 13 podmiotów gospodarczych,
- w 2004 roku - 4 podmioty gospodarcze,
- w 2005 roku – 12 podmiotów gospodarczych.

1.6. Ocena aktualnego stanu gospodarki odpadami

Gospodarka odpadami komunalnymi w gminie Kruszyna prowadzona jest w sposób typowy dla takich jednostek administracyjnych. Niesegregowane odpady komunalne gromadzone są w miejscu powstania i wywożone przez wyspecjalizowane firmy. Na terenie gminy rozstawionych jest 38 pojemników na selektywną zbiórkę – z czego 18 jest na plastik, 18 na szkło i 2 na papier. Koszty opróżniania pojemników ponosi Urząd Gminy w Kruszynie.

Aktualnie na terenie gminy powstaje rocznie około 1092 Mg odpadów komunalnych, z czego około 683 Mg jest odbierane, co stanowi 63 % ilości powstających odpadów. W 2007 roku 983 gospodarstwa domowe posiadało indywidualne umowy na odbiór odpadów komunalnych ze swoich posesji.

Na terenie gminy znajdują się „dzikie wysypiska”. Wykaz dzikich wysypisk przedstawia poniższe zestawienie:

L.p.	Miejscowość	Powierzchnia „dzikiego wysypiska” [a]
1.	Kruszyna	30
2.	Bogusławice	8
3.	Widzówek	80
4.	Lgota Mała	5
5.	Jacków	5

*wg danych Urzędu Gminy w Kruszynie

1.7. Wnioski

Analiza stanu obecnego gospodarki odpadami pozwala na przedstawienie wniosków:

1. Konieczne jest wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów.
2. Konieczne jest wprowadzenie systemu odpłatności związanej z opróżnianiem pojemników i wywożeniem odpadów („zanieczyszczający płaci”).
3. Należy podjąć działania w celu likwidacji „dzikich wysypisk” istniejących na terenie gminy.
4. Celowym byłoby podjęcie działań z zakresu edukacji proekologicznej, adresowanej do dzieci oraz dorosłych.
5. Należy podjąć działania polegające na wyselekcjonowaniu ze strumienia odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych oraz ich bezpieczne gromadzenie.

II PLAN GOSPODARKI ODPADAMI

2.1. Prognozowane zmiany wpływające na gospodarkę odpadami

Najistotniejszy wpływ na gospodarkę odpadami w regionie będą miały: zmiany demograficzne, budownictwo mieszkaniowe, rozwój gospodarczy oraz zmiany struktury odpadów komunalnych.

2.1.1. Demografia

Wg stanu na 31 grudnia 2007 roku w gminie Kruszyna zameldowanych było 4905 mieszkańców.

Liczba mieszkańców gminy w latach 2000–2007:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kruszyna	4901	4888	4878	4867	4882	4873	4892	4905

* wg danych Urzędu Gminy Kruszyna

W latach 2000–2003 liczba mieszkańców gminy systematycznie maleje, wzrost następuje od roku 2005. Prognoza GUS, w odniesieniu do gmin wiejskich przewiduje spadek liczby ludności, co wynikać będzie z mniejszej liczby urodzeń oraz migracji ludności ze wsi do miast. Przewiduje się, ze względu na położenie terenu gminy (bliskość Częstochowy, charakter gminy podmiejskiej) utrzymanie jednakowego poziomu (z niewielkimi wahaniami) liczby ludności gminy.

Prognozowana liczba mieszkańców gminy Kruszyna w latach 2008–2015 w stosunku do roku 2007 wyniesie:

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba ludności	4911	4917	4931	4922	4941	4954	4943	4958

2.1.2. Rozwój gospodarczy

Głównym celem rozwoju gminy jest zapewnienie trwałego rozwoju gospodarczego (w tym tworzenie nowych miejsc pracy). Osiągnięcie tego celu jest możliwe poprzez:

- rozwój rynku lokalnego
- rozwój usług rekreacyjnych i turystycznych

- rozwój średniej i małej przedsiębiorczości
- poprawę jakości życia mieszkańców (zapewnienie wyposażenia w infrastrukturę techniczną, zapewnienie sprawnej komunikacji, itp.)
- ochrona i regionalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego i krajobrazowego
- zachowanie tożsamości kulturowej obszaru

Planowanie działań wspierających rozwój gospodarczy powinno uwzględniać zwiększenie ilości wytwarzanych na terenie gminy odpadów.

2.1.3. Mieszkalnictwo

Prognozowane zmiany liczby ludności gminy wywołują potrzebę budowy mieszkań dla mieszkańców, przy założeniu że każda rodzina dąży do uzyskania samodzielnego mieszkania o dobrym standardzie wyposażenia. Obecnie na terenie gminy jest 1598 mieszkań (stan na koniec 2006 roku – Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego 2007) o łącznej powierzchni użytkowej 123600 m². W 2006 roku oddano do użytku 12 mieszkań o powierzchni 1788 m².

Prognoza rozwoju mieszkalnictwa, przy założeniu utrzymania obecnego tempa wzrostu i zwiększenia liczby oddawanych rocznie mieszkań przedstawia tabela:

Rok	2006		2011	
Gmina Kruszyna	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)	Liczba mieszkań	Powierzchnia (m ²)
	1598	123600	1688	137010

2.1.4. Prognoza ilości i struktury odpadów

2.1.4.1. Odpady komunalne

Poniższe zestawienie przedstawia ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy w latach 2004-2007:

Lp.	Rok	Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy (w Mg)
1	2004	492
2	2005	501
3	2006	524
4	2007	682

*wg danych Urzędu Gminy Kruszyna

*Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Kruszyna na lata 2008-2011
z uwzględnieniem lat 2012-2015*

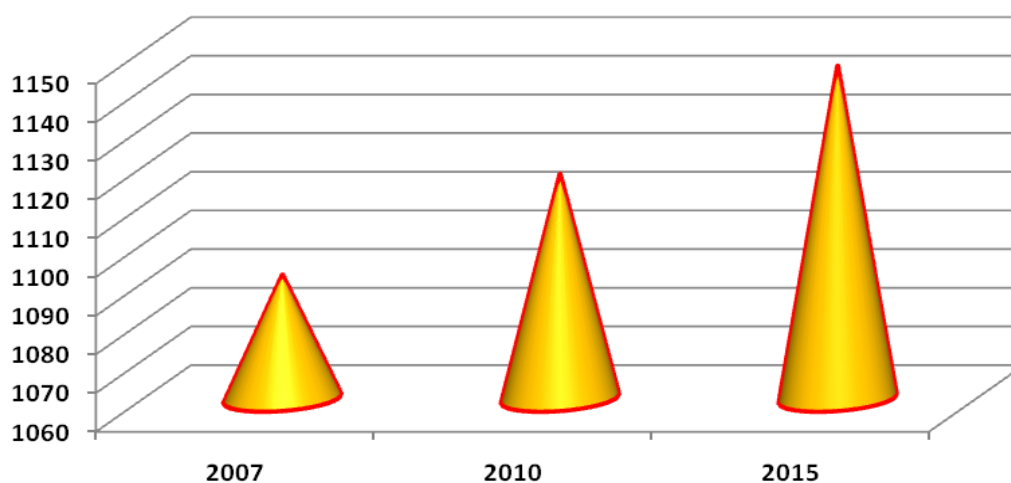
Na terenie gminy Kruszyna w 2007 roku zebrano 682 Mg odpadów komunalnych. Są to ilości odpadów zebranych z terenu gminy przez firmy i wywożonych na składowiska: w Młynku Sobuczynie (Gmina Poczesna), Jadwinówce k/ Radomska i Lipiu Śląskim (gmina Lubliniec). Dane szacunkowe ilości wytwarzanych w 2007 r. w Gminie Kruszyna odpadów komunalnych według obliczeń na podstawie „Planu gospodarki odpadami dla powiatu częstochowskiego” wynoszą 1092 Mg.

Prognoza zmian wskaźników emisji w latach 2010 i 2015 w województwie śląskim:

Nazwa strumienia	% -owe zmiany wskaźnika emisji odpadów w latach	
	2010	2015
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1,5	0,5
Odpady zielone	1,5	0,5
Papier i karton (nieopakowaniowe)	1,0	0,0
Opakowania z papieru i tektury	2,0	2,0
Opakowania wielomateriałowe	2,0	2,0
Tworzywa sztuczne nieopakowaniowe	0,5	-2,0
Opakowania z tworzyw sztucznych	1,5	1,5
Odpady tekstylne	2,0	1,0
Szkło nieopakowaniowe	2,0	2,0
Opakowania ze szkła	0,0	0,0
Metale	1,0	1,0
Opakowania z blachy stalowej	1,5	1,5
Opakowania z aluminium	1,0	1,0
Odpady mineralne	2,0	2,0
Drobna frakcja popiołowa	-3,0	-3,0
Odpady wielkogabarytowe	1,0	1,0
Odpady budowlane	2,0	2,0
Odpady niebezpieczne	1,0	1,0

* źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Częstochowskiego

Prognoza ilości odpadów komunalnych wytworzonych
na terenie gminy (w Mg)

Szacunkowe ilości odpadów komunalnych w 2007 roku oraz prognoza (w Mg):

Rodzaj odpadów	2007	2010	2015
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	135	142	147
Odpady zielone	26	28	29
Papier i karton (nieopakowaniowe)	50	52	53
Opakowania z papieru i tektury	51	54	60
Opakowania wielomateriałowe	12	12	14
Tworzywa sztuczne nieopakowaniowe	76	78	71
Opakowania z tworzyw sztucznych	35	36	39
Odpady tekstylne	25	26	28
Szkło nieopakowaniowe	10	11	12
Opakowania ze szkła	60	64	71
Metale	23	23	23
Opakowania z blachy stalowej	7	7	7
Opakowania z aluminium	4	4	4
Odpady mineralne	85	91	101
Drobna frakcja popiołowa	230	213	185
Odpady wielkogabarytowe	83	86	91
Odpady budowlane	170	180	200
Odpady niebezpieczne	10	11	11
RAZEM	1092	1118	1146

* wg Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Częstochowskiego

2.1.4.2. Odpady opakowaniowe

Sytuacja gospodarcza, ogólny wzrost spożycia oraz zmiany demograficzne i zmiany stylu i poziomu życia wpływają na rozwój przemysłu opakowaniowego i kierunków jego rozwoju. Obecnie największy wzrost produkcji i zużycia obserwuje się dla opakowań z tworzyw sztucznych lub z udziałem tworzyw sztucznych

Szacunkowe ilości odpadów opakowaniowych w 2007 roku oraz prognoza (w Mg):

Rodzaj odpadu opakowaniowego	2007	2010	2015
Opakowania z papieru i tektury	51	54	60
Opakowania wielomateriałowe	12	12	14
Opakowania z tworzyw sztucznych	35	36	39
Opakowania ze szkła	60	64	71
Opakowania z blachy stalowej	7	7	7
Opakowania z aluminium	4	4	4
RAZEM	169	176	195

*wg Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Częstochowskiego

2.1.4.3. Odpady ulegające biodegradacji

Odpady z pielęgnacji zieleni gminnej można zaliczyć zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów do grupy odpadów komunalnych łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie (kod 20), podgrupy z ogrodów o parków, w tym cmentarzy (kod 20 02) obejmującej następujące rodzaje odpadów:

- 1) odpady ulegające biodegradacji (kod 20 02 01),
- 2) gleba i ziemia, w tym kamienie (kod 20 02 02),
- 3) inne odpady nie ulegające biodegradacji (kod 20 02 03).

Prognoza ilości odpadów ulegających biodegradacji na rok 2010, 2013 i 2015 (w Mg):

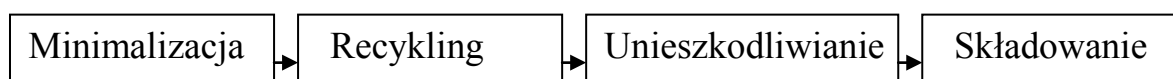
Rodzaj odpadu	2010	2013	2015
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	142	145	147
Odpady zielone	28	28	29
Papier i karton nieopakowaniowy	52	53	53
Opakowania papieru i tektur	54	55	60
RAZEM	276	281	288
Poziom odzysku	26	27	29
Pozostałe odpady	250	255	259
Do składowania	182	121	111
Konieczny dodatkowy recykling	68	134	148

* źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Częstochowskiego

2.2. Warunki segregacji, gromadzenia i składowania odpadów

Podstawowym warunkiem racjonalnej gospodarki odpadami jest selektywna zbiórka i pozyskiwanie surowców wtórnych – pozwala zmniejszyć strumień odpadów trafiających na składowiska (dłuższa eksploatacja składowisk), umożliwia odzysk surowców wtórnych bez nadmiernego obciążania linii w sortowniach, umożliwia tworzenie stabilnego rynku surowców wtórnych i przemysłu przetwarzającego te surowce.

Schemat racjonalnego gospodarowania odpadami:

Minimalizacja ilości odpadów – osiągnięta przez wstępną segregację

Recykling – odzysk odpadów, który polega na powtórным przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w procesie produkcyjnym w celu uzyskania substancji lub materiału o przeznaczeniu pierwotnym lub o innym przeznaczeniu, w tym też recykling organiczny, z wyjątkiem odzysku energii.

Recykling organiczny – obróbka tlenowa (w tym kompostowanie) lub beztlenowa odpadów, które ulegają rozkładowi biologicznemu w kontrolowanych warunkach przy wykorzystaniu mikroorganizmów, w wyniku której powstaje materia organiczna lub metan; składowanie na składowisku odpadów nie jest traktowane jako recykling organiczny.

Unieszkodliwianie odpadów – poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych określonych w załączniku nr 6

ustawy o odpadach w celu doprowadzenia do takiego stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Składowanie – ustawa o odpadach definiuje składowiska jako obiekty budowlane przeznaczone do składowania odpadów. Wyróżnia się następujące typy składowisk odpadów: składowisko odpadów niebezpiecznych (na których nie mogą być składowane odpady inne niż niebezpieczne), składowisko odpadów obojętnych (na którym mogą być składowane wyłącznie odpady obojętne), składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętnych mogą być składowane stałe odpady niebezpieczne; składowiska te powinny spełniać wymagania dotyczące lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia określone dla składowisk odpadów niebezpiecznych).

Zgodnie z art.55 ustawy o odpadach zakazuje się składowania odpadów:

- 1) występujących w postaci ciekłej, w tym odpadów zawierających wodę w ilości powyżej 95% masy całkowitej, z wyłączeniem szlamów,
- 2) o właściwościach wybuchowych, żrących, utleniających, wysoce łatwopalnych lub łatwopalnych,
- 3) medycznych i weterynaryjnych,
- 4) powstających w wyniku prac naukowo-badawczych, rozwojowych lub działalności dydaktycznej, które nie są zidentyfikowane lub są nowe i których oddziaływanie na środowisko jest nieznane,
- 5) opon i ich części, z wyłączeniem opon rowerowych i opon o średnicy zewnętrznej większej niż 1400 mm,
- 6) w śródlądowych wodach powierzchniowych i podziemnych,
- 7) w polskich obszarach morskich,
- 8) w przypadkach określonych w przepisach odrębnych.

Odpady powinny być składowane w sposób selektywny. Dopuszcza się składowanie określonych rodzajów odpadów w sposób nieselektywny (mieszane), jeżeli w wyniku takiego składowania nie nastąpi zwiększenie negatywnego oddziaływania tych odpadów na środowisko. W celu zmniejszenia ilości lub objętości odpadów komunalnych kierowanych na składowisko oraz ograniczenia zagrożenia dla życia i zdrowia lub dla środowiska ma służyć obowiązek poddawania odpadów procesom przekształcenia fizycznego, chemicznego lub biologicznego oraz segregacji. Obowiązki te nie dotyczą odpadów obojętnych oraz odpadów, w stosunku do których w/w procesy nie spowodują ograniczenia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub dla środowiska ani ograniczenia ilości lub objętości składowanych odpadów. (art.56 ustawy o odpadach).

Podstawowe systemy selektywnej zbiórki odpadów to:

- **System zbiorczych punktów selektywnego gromadzenia** (tzw. kontener w sąsiedztwie) polega na ustawieniu w wybranych punktach miasta specjalnie oznakowanych kontenerów przeznaczonych do zbierania szkła, papieru, tworzyw sztucznych, metali. Odpady zmieszane (frakcja mokra) gromadzone są w osobnych pojemnikach. System stosuje się w rejonach o wysokim stopniu urbanizacji.
- **System zbiórki „u źródła”**, polegający na rozstawieniu pojemników na poszczególne frakcje odpadów w miejscu ich powstawania (gospodarstwa domowe, posesje przy punktach usługowych itp.). Rozróżnia się systemy:
 - dwupojemnikowy – pojemnik na frakcję suchą i frakcję mokrą
 - trójpojemnikowy – pojemnik na surowce wtórne, pojemnik na odpady do kompostowania, pojemnik na pozostałe odpady
 - wielopojemnikowy – pojemnik na odpady zmieszane oraz worki na szkło, papier i tworzywa sztuczne.
- **System centralnych punktów selektywnego gromadzenia**, polegający na stworzeniu ogrodzonych, nadzorowanych miejsc wyposażonych w zestawy kilku pojemników i kontenerów obsługujących skupiska ludności ok. 20 tys. mieszkańców. Punkty te mogą odbierać również odpady wielkogabarytowe, odpady niebezpieczne, motoryzacyjne, budowlane.

Zgodnie z przepisami, regulującymi składowanie odpadów komunalnych konieczne będzie uzyskanie tzw. pozwolenia zintegrowanego, co w praktyce oznacza, że za kilka lat nie będzie możliwe docelowe składowanie odpadów na istniejących składowiskach. Instalacja (składowisko) wymagająca pozwolenia zintegrowanego powinna spełniać wymagania ochrony środowiska wynikające z najlepszej dostępnej techniki (rozdz. 4 art. 201-219 ustawy z dnia 27.04.2001 roku Prawo Ochrony Środowiska).

Wojewódzki plan gospodarki odpadami zakłada budowę regionalnych zakładów odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów, które w sposób kompleksowy zapewnią funkcjonowanie nowoczesnej gospodarki odpadami. Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami przewiduje rozbudowę składowiska w Młynku Sobuczynie gm. Poczesna pozwalającą na ujęcie i energetyczne wykorzystanie biogazu, sortowanie odpadów, kompostowanie odpadów, organizację punktu selektywnej zbiórki, magazynowania i przerobu odpadów remontowo-budowlanych oraz organizację punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych.

2.3. Możliwości wykorzystania i unieszkodliwiania odpadów

Rosnąca ilość wytwarzanych odpadów komunalnych powoduje konieczność zmniejszania ich objętości przed ostatecznym składowaniem z jednoczesnym odzyskaniem możliwych do odzyskania surowców i energii. Najpopularniejsze sposoby unieszkodliwiania pozostałych po segregacji odpadów komunalnych to:

- spalanie – termiczne unieszkodliwianie zmniejszające masę odpadów składowanych. Ciąg technologiczny do spalania składa się z urządzeń do przygotowania odpadów, pieca z systemem do odzysku ciepła, instalacji do oczyszczania spalin, systemu kontroli toksyczności spalin oraz urządzeń do usuwania popiołu i żużla
- wykorzystanie niektórych frakcji odpadów jako paliwa alternatywne – spalanie odpadów odbywa się nie w specjalnym piecu do spalania odpadów, ale w palenisku funkcjonującej instalacji przemysłowej (kotły fluidalne i paleniska rusztowe w zakładach energetycznych, siłowniach przemysłowych, cementowniach itp.). Paliwami mogą być np. guma, makulatura, tekstylia, odpady drewniane, plastiki, odpady organiczne. W tych systemach konieczny jest ciągły monitoring spalin.
- piroliza – polega na odgazowaniu różnego rodzaju odpadów i spalanie produktów gazowych procesu. Tą metodą można unieszkodliwiać takie odpady jak: guma, makulatura, tekstylia, odpady drewniane, plastiki, odpady organiczne.
- ekobetonowanie – wykorzystanie niektórych rodzajów odpadów jako domieszki do betonów, stosowanych do budowy m.in. podbudowy dróg i ulic, budowy obwałowań składowisk odpadów, budowy barier dźwiękochłonnych itp.
- kompostowanie – procesowi kompostowania mogą być poddane odpady organiczne z gospodarstw domowych, placów targowych, pielęgnacji zieleni miejskiej itp. Kompostowanie może być prowadzone w warunkach naturalnych (pryzmy) lub w bioreaktorach.
- pryzma energetyczna – odpady ulegające biodegradacji składowane są w pryzmach, w których odbywa się beztlenowy proces rozkładu. Wykorzystuje się powstający w wyniku procesu rozkładu biogaz do wytwarzania energii cieplnej lub elektrycznej.

2.4. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami

Z analizy danych zbiórki, odzysku, recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów wynika, że najgorsza sytuacja jest w sektorze odpadów komunalnych – większość tych odpadów składowana jest bez segregacji. Konieczne jest podjęcie działań, które zmienią tę sytuację. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami powinny dotyczyć następujących obszarów:

- 1) zapobieganie powstawaniu odpadów, które realizowane może być poprzez:
 - stosowanie czystych technologii – celem opracowania czystszych technologii jest doskonalenie procesów wytwarzania podczas których powstaje niewiele odpadów lub nie powstają wcale. Czyste technologie znajdują zastosowanie przede wszystkim w przemyśle (opracowywanie procesów produkcji z użyciem odnawialnych, nieszkodliwych materiałów i źródeł energii, przy jednoczesnej ochronie różnorodności biologicznej) jak również w gminach, które na swoim terenie mogą podejmować wiele działań organizacyjnych stwarzających możliwości popularyzacji i stosowania zasad „Czystej produkcji”. „Czysta produkcja” daje możliwości zmiany dotychczasowego myślenia polegającego na podejmowaniu szerokich działań zmierzających do usuwania skutków i skupieniu się na działaniach zapobiegawczych, działaniach u źródła, które przynoszą największe efekty.
 - zapobieganie poprzez produkty – celem możliwości uczestniczenia w procesie „czystych produktów” jest dostarczenie konsumentom informacji o ekologicznej charakterystyce produktów i ich opakowań poprzez odpowiednie oznakowanie. Należy zapewnić, aby produkty wprowadzane na rynek, podczas wytwarzania, użytkowania i końcowego usuwania, w możliwie jak najmniejszym stopniu przyczyniały się do zwiększania ilości lub szkodliwości odpadów albo do powstania zanieczyszczeń.
 - recykling i ponowne wykorzystanie jest najlepszym sposobem zapobiegania lub zmniejszania wszelkich niekorzystnych wpływów na środowisko po powstaniu odpadów. Odpady mogą być poddane recyklingowi albo ostatecznemu usunięciu, o wyborze formy powtórnego wykorzystania decydować będą względy ekonomiczne. Recykling i powtórne wykorzystanie odpadów może odbywać się różnymi metodami, np. poprzez regenerację oraz odzyskanie surowców i energii w innej postaci. Wybór powinien uwzględniać cel, jaki stanowi zmniejszenie ilości odpadów oraz oszczędność surowców i energii.
- 2) poprawa gospodarki odpadami (optymalizacja transportu, intensyfikacja odzysku, unieszkodliwianie)

- 3) optymalizacja sieci instalacji do unieszkodliwiania odpadów i docelowego składowiska (zamykanie składowisk nie spełniających wymogów ochrony środowiska, modernizacja i rozbudowa regionalnych składowisk odpadów).

2.4.1. Odpady komunalne

W Gminie Kruszyna 83 % mieszkańców objętych jest regularnym wywozem odpadów komunalnych (gospodarstwa posiadają podpisane indywidualne umowy z firmami zajmującymi się gospodarką odpadami na terenie gminy i posiadającymi odpowiednie zezwolenia). Docelowo gmina Kruszyna powinna zapewnić objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych.

Podstawowym działaniem, poprawiającym gospodarkę odpadami komunalnymi będzie wprowadzenie powszechnej segregacji odpadów w miejscu ich powstawania.

Założono następujący system zbierania odpadów komunalnych na terenie gminy:

• zbieranie odpadów zmieszanych **po uprzednim wydzieleniu w ramach zbiórki selektywnej:**

- opakowań i surowców wtórnych,
- odpadów wielkogabarytowych,
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- odpadów niebezpiecznych,
- odpadów budowlanych

Odpady komunalne zmieszane

Podstawowym działaniem poprawiającym gospodarkę odpadami komunalnymi będzie rozszerzenie powszechnej segregacji odpadów w miejscu ich powstawania, czyli w gospodarstwach domowych. Odpady komunalne mają być poddawane wstępnej segregacji, mającej na celu oddzielne gromadzenie odpadów niebezpiecznych, odpadów wielkogabarytowych i odpadów z remontów.

Efektom funkcjonowania tego systemu będzie minimalizacja strumienia odpadów, trafiających na docelowe składowisko.

Mieszkańcy gminy zobowiązani będą również do prowadzenia selekcji i odrębnego umieszczania wyselekcjonowanych frakcji odpadów komunalnych, nadających się do odzysku i dalszego wykorzystania /szkło, makulatura, PET/ w przeznaczonych do tego celu i oznakowanych specjalnie pojemnikach do segregacji, rozmieszczonych na terenie gminy.

Selektywnej zbiórce będą również podlegały odpady niebezpieczne generowane w strumieniu odpadów komunalnych przez gospodarstwa domowe, które będą czasowo magazynowane w PZON zlokalizowanym na terenie gminy Kruszyna.

Odpady komunalne, które nie będą zbierane w sposób selektywny, gromadzone będą w pojemnikach lub kontenerach o pojemności zapewniającej pokrycie zapotrzebowania.

Odpady niesegregowane odbierane będą z częstotliwością dostosowaną do potrzeb, nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych i surowców wtórnych

Realizacja założenia zminimalizowania ilości odpadów opakowaniowych na szczeblu gminnym, powinna spowodować zmniejszenie ilości odpadów opakowaniowych trafiających na składowisko. Najlepszym systemem będzie wprowadzenie segregacji odpadów w miejscu ich wytwarzania we wszystkich miejscowościach gminy Kruszyna poprzez system wielopojemnikowy: na opakowania szklane, plastikowe, papierowe i kartonowe. Dodatkowa segregacja odpadów zmieszanych będzie prowadzona w sortowni Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Młynku Sobuczynie, co pozwoliłoby wydzielić znajdujące się w tych odpadach pozostałe surowce wtórne.

Dla zapewnienia prawidłowego postępowania z odpadami opakowaniowymi zostało wydane rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami opakowaniowymi (Dz. U. nr 219, poz. 1858). Rozporządzenie to określa szczegółowy sposób postępowania obejmujący zbieranie oraz odzysk, w tym recykling odpadów opakowaniowych: z papieru, ze szkła, z tworzyw sztucznych, z aluminium, ze stali w tym blachy stalowej, wielomateriałowych, a także z drewna. System zbiórki odpadów opakowaniowych powinien uwzględniać powyższe rozporządzenie.

Wskazane jest, aby gmina bardziej dynamicznie prowadziła edukację ekologiczną dotyczącą selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych oraz wyposażała miejscowości na terenie gminy w pojemniki do selektywnej zbiórki.

W gminie Kruszyna planuje się zmniejszenie ilości odpadów opakowaniowych trafiających na składowisko, przez wprowadzenie systemu segregacji odpadów w miejscu ich wytwarzania we wszystkich miejscowościach gminy.

W celu zwiększenia procentowego udziału odpadów zbieranych selektywnie proponuje się rozważenie 2 wariantów działania:

W pierwszym wariacie odpady komunalne wytwarzane w gospodarstwach byłyby poddawane wstępnej segregacji w miejscu wytworzenia systemem wieloworkowym (wielopojemnikowym).

Drugi wariant to uzupełnienie ilości pojemników na selektywną zbiórkę. W miejscowościach: Baby, Bogusławice, Jacków, Kijów, Lgota Mała, Pieńki Szczepockie, Teklinów, Widzów, Widzówek, Wikłów i na osiedlu Widzów zostaną postawione pojemniki na papier (poj. 1,5 m³), przy istniejących już pojemnikach na plastik (poj. 2,5 m³) i szkło (poj. 1,5 m³).

Odpady segregowane odbierane będą z częstotliwością dostosowaną do potrzeb, nie rzadziej niż raz w miesiącu. Dzięki prowadzonej edukacji ekologicznej planuje się w późniejszym etapie odbiór odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki kilka razy w miesiącu.

Na terenie gminy Kruszyna, gdzie występują tereny leśne oraz nieużytki, szczególną uwagę należy zwrócić na wyeliminowanie wywożenia odpadów komunalnych do lasów. W latach następnych powinien być kontynuowany proces upowszechniania segregacji „u źródła”, aż do osiągnięcia zakładanych w planach gospodarki odpadami limitów odzysku surowców wtórnych. Odpady zmieszane będą trafiały do sortowni w Młynku Sobuczynie, gdzie w wyniku segregacji wyselekcjonowane będą jeszcze odpady będące surowcami wtórnymi oraz odpady niebezpieczne.

2.4.2. Odpady komunalne ulegające biodegradacji

Na terenie gminy Kruszyna dominują odpady z gospodarstw domowych. Odpady z gospodarstw domowych na terenach wiejskich w większości zagospodarowywane są w miejscu ich powstawania – jako pasze dla zwierząt oraz jako kompost. Planowana budowa kompostowni przy składowisku w Młynku Sobuczynie pozwoli na przetwarzanie odpadów z pielęgnacji terenów zielonych, czyszczenia ulic i placów z miejscowości gminnych. Kompost wykorzystywany może być przez firmy komunalne i gminy do rekultywacji terenów wyrobisk, terenów po „dzikich wysypiskach” itp. Z uwagi na wiejski charakter gminy w przyszłości planuje się proponowanie mieszkańcom wdrażania systemu kompostowników przydomowych.

Celem w zakresie gospodarki odpadami biodegradowalnymi jest zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko, aby nie było składowanych:

- w 2010 r. więcej niż 75%
- w 2013 r. więcej niż 50%
- w 2020 r. więcej niż 35%

masy tych odpadów w stosunku do wytworzonych w 1995 r.

2.4.3. Odpady niebezpieczne

Proponowany system zbiórki odpadów niebezpiecznych (lodówki, telewizory, opony itp.) przewiduje (np. w systemie kwartalnym), po uprzednim poinformowaniu mieszkańców, przejazdy specjalistycznych samochodów („mobilny punkt zbiórki odpadów”), które będą odbierały odpady niebezpieczne i wielkogabarytowe bezpośrednio od mieszkańców. Odpady niebezpieczne będą transportowane do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Młynku Sobuczynie, gdzie funkcjonuje miejski punkt zbiórki odpadów niebezpiecznych (MPZON), w którym gromadzi się odpady niebezpieczne (14 rodzajów)

występujące w strumieniu odpadów komunalnych. W ramach Programu Rozwoju Subregionu Północnego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 przewiduje się utworzenie na terenie gminy 1 punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych (PZON). Będzie to pierwszy etap realizacji zadania „System selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w Subregionie Północnym – Powiat Częstochowski”. Projekt będzie obejmował 16 gmin Powiatu Częstochowskiego, liderem jest Gmina Konopiska. Każdy PZON wyposażony będzie w 5 pojemników. Prognoza ilości odpadów niebezpiecznych na terenie Gminy Kruszyna wynosi 11 Mg/rok. Zarys projektu przedstawia fiszka, stanowiąca załącznik nr 1 do Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kruszyna.

- **Odpady medyczne i weterynaryjne** – odpady medyczne z Ośrodków Zdrowia i aptek w ilości ok. 360 litrów rocznie odbierane są przez wyspecjalizowaną firmę na podstawie zawartych umów i wywożone do unieszkodliwiania poza teren gminy. Nie przewiduje się zmiany funkcjonującego systemu.
- **Opakowania po środkach ochrony roślin** – planuje się czasowe gromadzenie tego typu odpadów w MPZON, zlokalizowanym przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Młynku Sobuczynie. Z MPZON opakowania po środkach ochrony roślin będą wywożone w celu unieszkodliwiania.
- **Odpady zubożające warstwę ozonową** – część odpadów tego typu zostanie oddana w punktach sprzedaży. MPZON powinien posiadać magazyn do czasowego magazynowania odpadów zubożających warstwę ozonową.
- **Wyeksploatowane pojazdy** – Na terenie gminy nie ma instalacji do demontażu wyeksploatowanych samochodów. Instalacje tego typu znajdują się poza terenem gminy - wykaz firm zajmujących się demontażem wraków samochodowych dostępny będzie w Urzędzie Gminy Kruszyna.
- **Opony** – przy założeniu wymiany opon średnio co 5 lat szacuje się, że rocznie wystąpi konieczność unieszkodliwiania około 1900 szt. opon różnych rozmiarów. Przewiduje się utworzenie miejsca czasowego gromadzenia zużytych opon w MPZON przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Młynku Sobuczynie, skąd będą transportowane do wyspecjalizowanych firm prowadzących unieszkodliwianie odpadów gumowych. Zbiórka tych odpadów odbywać się może także poprzez przejazdy specjalistycznych samochodów – „mobilny punkt zbiórki odpadów niebezpiecznych”.
- **Oleje** – odpadowe oleje, występujące w procesach produkcyjnych oraz zbierane w punktach obsługi samochodów, stacjach benzynowych itp. są

odbierane od wytwórców przez wyspecjalizowane firmy. W MPZON powinna być instalacja do czasowego gromadzenia odpadów olejowych.

- **Akumulatory** – przeciętny okres użytkowania akumulatora wynosi około 3,5 roku, przy liczbie pojazdów zarejestrowanych na terenie gminy Kruszyna szacuje się, że rocznie powstawać będzie około 1,2 Mg odpadów tego rodzaju. Część odpadów tego typu zostanie oddana w punktach sprzedaży (oddanie starego akumulatora przy zakupie nowego). MPZON powinien posiadać magazyn do czasowego przechowywania zużytych akumulatorów i baterii.
- **Azbest** – ilość materiałów zawierających azbest została oszacowana na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji eternitowych pokryć dachowych (110 tys. m²). Planowane działania informacyjne i edukacyjne przyczynią się do usuwania wyrobów azbestowych z budynków i instalacji – konieczne jest utworzenie w MPZON magazynu, w którym możliwe będzie tymczasowe (przed transportem do punktów unieszkodliwiania) magazynowanie tych odpadów. Koniecznym działaniem jest opracowanie gminnego programu usuwania azbestu.
- **Odpady elektryczne i elektroniczne** – po wprowadzeniu selektywnej zbiórki odpadów, odpady te zostaną oddzielone ze strumienia odpadów komunalnych oraz magazynowane tymczasowo w miejskim punkcie zbiórki i stacji przeładunkowej odpadów niebezpiecznych (MPZON) przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Młynku Sobuczynie. Odpady zostaną wywiezione przez wyspecjalizowaną firmę poza teren gminy w celu unieszkodliwienia (odpady te mogą być odbierane kilka razy do roku, jak również indywidualnie systemem „na telefon” lub poprzez tzw. mobilny punkt zbiórki odpadów niebezpiecznych).
- **Odpady zawierające PCB** - obecnie w kraju realizowany jest program likwidacji PCB z terminem zakończenia w 2010 roku. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dn. 24.06.2002 (Dz.U.96 poz.860) podmioty gospodarcze miały obowiązek przeprowadzenia inwentaryzacji urządzeń zawierających PCB (eksploatowanych i wycofanych z eksploatacji) oraz magazynowanych odpadów PCB w terminie do 31.12.2002 r., a następnie przedłożenia informacji o wynikach inwentaryzacji Wojewodzie. Obecnie brak jest pełnego rozeznania o ilości urządzeń zawierających PCB oraz magazynowanych odpadach PCB na terenie gminy Kruszyna. W związku z tym na terenie gminy należy zinwentaryzować lokalizacje wszelkich instalacji zawierających PCB, opracować harmonogram ich usunięcia oraz przeprowadzić likwidację i dekontaminację urządzeń zawierających PCB (przede wszystkim transformatory i kondensatory z olejem zawierającym domieszkę PCB). Do 2010 roku urządzenia zawierające PCB powinny zostać zlikwidowane i unieszkodliwione.

Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych – podstawowym działaniem, mającym na celu wyeliminowanie odpadów niebezpiecznych z odbieranych odpadów komunalnych będzie szeroka działalność edukacyjna i informacyjna, prowadzona w ramach edukacji ekologicznej społeczeństwa. Przewidywana wtórna segregacja w sortowni zlokalizowanej w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów pozwoli wydzielić część tych odpadów (m.in. zużyte baterie itp.).

Konieczne jest przeprowadzenie szerokiej akcji informacyjnej o planowanym Punkcie Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych (PZON), który ma powstać na terenie gminy Kruszyna w ramach realizacji Programu Rozwoju Subregionu Północnego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013. Jego lokalizacja „w pobliżu”, tj. w odległości maksymalnie kilkunastu kilometrów powinna ułatwić mieszkańcom „pozbywanie się” niebezpiecznych odpadów w sposób zorganizowany (we własnym zakresie lub na telefon) i bezpieczny dla środowiska. Ponadto przewiduje się (w systemie kwartalnym), po uprzednim poinformowaniu mieszkańców, przejazdy specjalistycznych samochodów („mobilny punkt zbiórki odpadów”), które będą odbierały odpady niebezpieczne i wielkogabarytowe bezpośrednio od mieszkańców.

2.4.4. Odpady z sektora gospodarczego

Sytuacja w zakresie gospodarki odpadami przemysłowymi na terenie gminy Kruszyna jest relatywnie dobra – prawie cały strumień tych odpadów jest wywożony poza teren gminy w celu odzysku i unieszkodliwiania przez uprawnionych odbiorców (posiadających zezwolenia). Sporadycznie zdarzają się przypadki wywożenia odpadów przemysłowych do lasów. Zmniejszenie ilości odpadów z tego sektora planuje się osiągnąć przez:

- promocję nowoczesnych „czystych” technologii
- promocję termomodernizacji budynków i modernizacji systemów grzewczych w celu ograniczenia ilości powstających popiołów
- wzmocnienie kontroli przestrzegania warunków postępowania z odpadami przez podmioty gospodarcze.

2.4.5. Osady ściekowe

Na terenie gminy Kruszyna funkcjonuje oczyszczalnia ścieków. Rozbudowa systemu kanalizacji i oczyszczania ścieków spowoduje powstanie większej ilości osadów ściekowych.

W związku z powyższym konieczne jest opracowanie prognozy ilości osadów ściekowych oraz określenie ich charakterystyki w celu analizy możliwości ich wykorzystania lub unieszkodliwienia. Możliwości zagospodarowania osadów

ściekowych stosowanych w praktyce w dużej skali jest niewiele. Problem ten jest najczęściej rozwiązany poprzez:

- składowanie
- unieszkodliwianie
- mokre utlenianie
- spalanie z wykorzystaniem osadów do wytwarzania energii
- fermentację metanową
- kompostowanie
- wykorzystanie przyrodnicze.

Obecnie skratki i piasek z oczyszczalni ścieków deponowane są na terenie składowiska odpadów w Młynku Sobuczynie i wykorzystywana jako warstwa przesypowa.

2.4.6. Odpady z rozbiórki obiektów budowlanych

Odpady powstające podczas rozbiórki lub remontów obiektów budowlanych, nadające się do zagospodarowania (gruz budowlany) planuje się gromadzić na specjalnie wydzielonym placu w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów. Odpady te będą rozdrabniane na terenie stacji w kruszarce do betonu. Odpady te będą zagospodarowywane (sprzedawane) zainteresowanym osobom lub podmiotom gospodarczym. W odpadach z rozbiórki obiektów budowlanych mogą występować również odpady zawierające azbest (eternit). Odpady te będą wydzielane i deponowane w specjalnym magazynie w MPZON.

2.4.7. Odpady opakowaniowe

Strategia gospodarki odpadami opakowaniowymi, przyjęta w krajowym planie gospodarki odpadami zakłada m.in.:

- *zrównoważony rozwój – realizowane działania proekologiczne dotyczą również sektora materiałów opakowaniowych*
- *zapobieganie powstawaniu odpadów opakowaniowych (wprowadzenie instrumentów ekonomicznych, organizacyjnych i prawnych, przeciwdziałających powstawaniu odpadów, organizacja systemów zbiórki, promowanie opakowań wielokrotnego użytku, wspieranie produkcji opakowań zgodnych z wymogami ochrony środowiska)*
- *odzyskiwanie z materiałów opakowaniowych surowców i energii*
- *ustalenie poziomu odzysku i recyklingu na szczeblu krajowym*
- *stosowanie uzasadnionych ekonomicznie i ekologicznie metod odzysku*

Realizacja powyższych założeń na szczeblu gminnym, powinna spowodować zmniejszenie ilości odpadów opakowaniowych trafiających na składowiska. Planuje się to osiągnąć przez wprowadzenie systemu segregacji odpadów „u źródła” w gminie. Opakowania szklane, plastikowe, papierowe i kartonowe będą zbierane w jednym z systemów (wielopojemnikowym, dwupojemnikowym lub trójpojemnikowym). Dodatkowa segregacja odpadów zmieszanych w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Młynku Sobuczynie pozwoli wydzielić znajdujące się w tych odpadach opakowania szklane i plastikowe. Wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów poprzedzone będzie akcją informacyjną w zakresie edukacji ekologicznej społeczeństwa.

2.4.8. Odpady wielkogabarytowe

Punkt gromadzenia i rozbiórki odpadów wielkogabarytowych planuje się zlokalizować przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów – odpady będą odbierane przez firmę obsługującą Zakład Zagospodarowania Odpadów „na telefon” lub dowożone do ZZO przez mieszkańców gminy. Po demontażu i odzyskaniu surowców wtórnych, pozostałości zostaną rozdrobnione w urządzeniu rozdrabniającym. Ponadto przewiduje się (np. w systemie kwartalnym), po uprzednim poinformowaniu mieszkańców, przejazdy specjalistycznych samochodów, tzw. „mobilny punkt zbiórki odpadów”).

III. CELE I ZADANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI W GMINIE KRUSZYNA

3.1. Cele polityki ekologicznej państwa

Celami realizacyjnymi „Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014” są:

1. Wzmacnianie systemu zarządzania ochroną środowiska.
2. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody.
3. Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii.
4. Dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski.
5. Ochrona klimatu.

3.2. Cele wojewódzkiej polityki ekologicznej

Program ochrony środowiska dla województwa śląskiego definiuje następujące cele ekologiczne oraz kierunki strategiczne działań:

- Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania:
 - przywrócenie jakości wód powierzchniowych (wg wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i ekologicznych) do stanu wynikającego z planowanego ich użytkowania oraz potrzeb związanych z ich funkcjami ekologicznymi,
 - realizacja budowy zbiorników retencyjnych i małej retencji,
 - zachowanie naturalnych zbiorników retencyjnych, takich jak tereny podmokłe i nieuregulowane ciek wodne, głównie w ramach działań w zakresie poprawy ochrony różnorodności biologicznej i prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej, ochrona wód Górnej Wisły i Górnej Odry przed zasoleniem wodami kopalnianymi,
 - ograniczenie zanieczyszczeń pochodzących z jednostek osadniczych,
 - ograniczenie zanieczyszczeń rolniczych,
 - ograniczenie zanieczyszczeń spowodowanych gospodarką odpadami,
 - eksploatację zbiorników wód podziemnych w sposób minimalizujący naruszenie naturalnego pola hydrodynamicznego (dla tego zadania konieczna jest weryfikacja i uściślenie dokumentacji hydrogeologicznych dla GZWP na obszarze województwa, wraz z korektą granic i opracowaniem zasad ochrony),
 - ochrona przeciwpowodziowa;
- Polepszenie jakości powietrza atmosferycznego:
 - redukcja niskiej emisji,
 - zintegrowanie i rozbudowa systemu ciepłowniczego regionu,
 - promocja wykorzystania alternatywnych źródeł energii cieplnej;
- Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów:
 - eliminacje czynności powodujących hałas,
 - stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających powstawaniu lub przenikaniu hałasu do środowiska, a także środków zmniejszających poziom hałasu;
- Kontrola i ograniczenie emisji promieniowania nie jonizującego do środowiska;

- Eliminowanie i zmniejszanie skutków dla środowiska z tytułu awarii przemysłowych;
- Minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i bezpieczne składowanie pozostałych odpadów:
 - uporządkowanie obrotu odpadami i stworzenie warunków dla ich bezpiecznego unieszkodliwiania,
 - stworzenie infrastruktury recyklingu odpadów,
 - usuwanie odpadów niebezpiecznych z terenów objętych ochroną wód,
 - utworzenie systemu ponad gminnych wysypisk komunalnych z pełnym wyposażeniem w instalacje segregacji odpadów,
 - wzmocnienie i rozbudowę regionalnego monitoringu wytwarzania, unieszkodliwiania i składowania odpadów niebezpiecznych,
 - likwidację składowisk odpadów niebezpiecznych i stworzenie systemu bieżącej utylizacji odpadów,
 - stworzenie regionalnego systemu stacji przeładunkowych odpadów i technologicznych instalacji utylizacji odpadów;
- Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego;
- Racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych:
 - zagospodarowaniu gleb w sposób, który odpowiada w pełni ich przyrodniczym walorom i klasie bonitacji,
 - lepszym dostosowaniu do naturalnego, biologicznego potencjału gleb, formy ich zagospodarowania oraz kierunków i intensywności produkcji,
 - zmniejszeniu skali ograniczeń, jakie dla optymalnego wykorzystania biologicznego potencjału gleb stwarzają procesy degradacji spowodowanej emisją zanieczyszczeń, erozją oraz niewłaściwą agrotechniką,
 - odpowiedniej zmianie struktury upraw, na glebach zanieczyszczonych substancjami niebezpiecznymi dla zdrowia;
- Ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalne wykorzystywanie w koordynacji z planami rozwoju regionu;
- Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej (genetycznej gatunkowej i siedliskowej) i krajobrazowej oraz wzrost lesistości województwa i ochrona lasów:
 - rozwój systemu obszarów chronionych województwa spójnego z systemem krajowym oraz założeniami sieci Natura 2000
 - ochrona i renaturalizacja ciągów i połączeń ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem dolin rzecznych,

- ochrona i renaturalizacja ekosystemów w największym stopniu zagrożonych degradacją ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk leśnych i wodno - błotnych,
- opracowywanie i wdrażanie programów ochrony populacji gatunków zwierząt, dla których odtworzenia lub utrzymania na odpowiednim poziomie liczebności umożliwiającym ich właściwe funkcjonowanie - nie jest wystarczająca ochrona siedlisk, a konieczne jest podjęcie działań związanych z ochroną aktywną,
- podjęcie działań na rzecz uwzględniania w programach ochrony przeciwpowodziowej naturalnych zdolności retencyjnych środowiska przyrodniczego ze szczególnym uwzględnieniem dolin rzecznych oraz siedlisk wodno-błotnych, torfowisk,
- działania na rzecz ochrony walorów przyrodniczo - kulturowych województwa, ze szczególnym uwzględnieniem świadomie kształtowanych kompozycji krajobrazowych oraz obszarów, których walory przyrodnicze i krajobrazowe wynikają z przeszłej gospodarki człowieka.

3.3.Cele polityki ekologicznej dla powiatu częstochowskiego

Program ochrony środowiska dla powiatu częstochowskiego definiuje następujące długoterminowe cele ekologiczne:

- Edukacja ekologiczna:
 - prowadzenie zajęć dydaktycznych w szkołach związanych z tematyką ochrony środowiska,
 - organizacja pozaszkolnych ośrodków i elementów edukacji ekologicznej,
- Ochrona przyrody i wzbogacenie walorów przyrodniczych:
 - ochrona i renaturalizacja ekosystemów,
 - ochrona elementów przyrody żywej i nieożywionej,
 - zwiększenie powierzchni biologicznie czynnych,
- Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa:
 - Realizacja kompleksowych inwestycji w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej (ograniczenie zrzutów ścieków do cieków i zbiorników),
 - Regulacja stosunków wodnych na terenie gminy,
 - Ochrona jakości wód podziemnych,
 - Ochrona przeciwpowodziowa,
- Ochrona powierzchni ziemi i kopalin, poprawa jakości gleb:
 - Ochrona wierzchniej warstwy gleb,
 - Przywrócenie wartości użytkowych gleb,
 - Racjonalna gospodarka rolna,

- racjonalna gospodarka kopalinami,
- Gospodarka odpadami:
 - likwidacja dzikich składowisk odpadów,
 - rozwój selektywnej zbiórki odpadów,
 - ograniczenie ilości odpadów ulegających biodegradacji w strumieniu odpadów komunalnych,
 - wdrażanie systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi,
 - wzrost gospodarczego wykorzystania odpadów przemysłowych,
- Ochrona powietrza, ekologiczne środki transportu i odnawialne źródła energii:
 - ograniczenie niskiej emisji,
 - rozbudowa systemu ciepłowniczego regionu i ograniczenie emisji przemysłowych (niska i wysoka),
 - promocja wykorzystania alternatywnych źródeł energii cieplnej,
 - ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym i radioaktywnym,
 - minimalizacja uciążliwości systemu transportowego,
- Ochrona przed hałasem:
 - ograniczenie emisji hałasu przemysłowego i pochodzącego od ciągów komunikacyjnych,
 - ograniczenie emisji hałasu z innych źródeł (punktowych).
- Monitoring środowiska i ochrona przed nadzwyczajnymi zagrożeniami:
 - rekultywacja terenów poprzemysłowych,
 - tworzenie parków, terenów zielonych i miejsc wypoczynkowo-rekreacyjnych,
 - przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska w dwóch obszarach: awarie w zakładach pracy oraz kolizje drogowe, pożary i powodzie.

3.4. Harmonogram prac związanych z opracowaniem Gminnego Planu Gospodarki Odpadami

W ramach prac nad Gminnym Planem Gospodarki Odpadami przeprowadzono szereg spotkań i konsultacji. Na zorganizowanych w gminie Kruszyna „Warsztatach Planowania Strategicznego” przedstawiciele społeczności lokalnej (pracownicy Urzędu Gminy, Radni i Sołtysi oraz zaproszeni goście) zgłosili propozycje słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń w sferze ekologicznej dla gminy Kruszyna.

3.5. Analiza SWOT dla gospodarki odpadami w gminie

Przeprowadzona analiza SWOT w sferze ekologicznej dla gminy Kruszyna:

*Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Kruszyna na lata 2008-2011
z uwzględnieniem lat 2012-2015*

Mocne strony:

Lp.	TEMAT
1	Walory przyrodnicze i turystyczne (kompleksy leśne położone w dolinie Warty, bliskość Częstochowy)
2	Zwodociągowanie całego terenu gminy
3	Brak przemysłu uciążliwego dla środowiska

Słabe strony:

Lp.	TEMAT
1	Brak kanalizacji na terenie całej gminy
2	Brak gazyfikacji na terenie gminy
2	Niska świadomość ekologiczna mieszkańców
3	Niewłaściwa gospodarka odpadami: - brak selektywnej zbiórki odpadów - „dzikie” wysypiska odpadów w lasach
4	Zły stan nawierzchni dróg

Zagrożenia:

Lp.	TEMAT
1	Brak selektywnej zbiórki odpadów
2	Niedostateczne środki na inwestycje ekologiczne
3	Brak infrastruktury turystycznej
4	Nieszczelne szamba (zagrożenie zanieczyszczeniem wód podziemnych)
5	Azbest – eternitowe pokrycia dachowe
6	„Dzikie” wysypiska odpadów

Szanse:

Lp.	TEMAT
1	Pozyskanie środków z UE na infrastrukturę techniczną i drogową
2	Występowanie złóż surowców mineralnych, przydatnych dla potrzeb ceramiki budowlanej (iły, gliny, torfy)
3	Rozwój turystyki
4	Kontrola gromadzenia i wywozu nieczystości stałych i płynnych
5	Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców
6	Czyste środowisko przyrodnicze wizytówką gminy

Ocena gospodarki odpadami na terenie gminy – główne problemy:

„Dzikie” wysypiska odpadów na terenie lasów i przydrożnych rowach
Brak kompleksowej segregacji odpadów
Niska świadomość ekologiczna mieszkańców

Najważniejsze zadania z zakresu gospodarki odpadami, które należy zrealizować w latach 2008-2011 oraz 2012-2015:

Zadania bieżące (2008–2011):	<ul style="list-style-type: none">- objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów,- wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów „u źródła” na terenie całej gminy,- likwidacja „dzikich” wysypisk odpadów i rekultywacja tych terenów,- ustawienie pojemników na odpady w miejscach najczęściej odwiedzanych przez turystów,- kontrola legalności wywozu odpadów (przeciwdziałanie powstawaniu „dzikich” wysypisk),- opracowanie i wdrożenie gminnego programu usuwania wyrobów zawierających azbest- edukacja ekologiczna mieszkańców
Zadania perspektywiczne (2012–2015):	<ul style="list-style-type: none">- kontynuacja selektywnej zbiórki odpadów,- kontynuacja edukacji ekologicznej mieszkańców,- kontynuacja likwidacji azbestu.

3.6. Cele strategiczne i system gospodarki odpadami

Główne rodzaje odpadów, jakie powstają na terenie gminy można podzielić na:

- komunalne: stałe i ciekłe odpady z gospodarstw domowych i obiektów użyteczności publicznej, odpady z ogrodów i parków, odpady uliczne (tzw. zmiotki), nieczystości ze zbiorników bezodpływowych
- inne (w tym niebezpieczne): wraki samochodowe, odpady z zakładów opieki zdrowotnej i weterynaryjnej, baterie, świetlówki, odpady ropopochodne, eternit, odpady budowlane (gruz, ziemia), odpady z działalności usługowej i produkcyjnej itp..

Główne cele planu gospodarki odpadami to:

- zapobieganie powstawaniu odpadów
- zapewnienie bezpiecznego dla środowiska unieszkodliwienia powstałych odpadów

Realizacja głównych celów wymaga podjęcia szeregu działań, m.in.:

- podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców,
- wprowadzenia powszechnego systemu segregacji odpadów, w tym odpadów ulegających biodegradacji,
- wprowadzenie i rozwój selektywnej zbiórki odpadów budowlanych, wielkogabarytowych i odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych.

Odpady komunalne wytwarzane w gospodarstwach domowych oraz w jednostkach prowadzących działalność gospodarczą poddawane są wstępnej segregacji „u źródła”. W wyniku wstępnej segregacji zostanie oddzielona frakcja sucha (papier, szkło, plastik, metale), która odbierana jest przez firmę, z którą gmina podpisze odpowiednią umowę. Zgodnie z Powiatowym Planem Gospodarki Odpadami na terenie składowiska w Młynku Sobuczynie zostanie utworzony Zakład Zagospodarowania Odpadów, gdzie zostanie wybudowana m.in. sortownia. Na terenie sortowni będzie poddana procesowi segregacji frakcja mokra. W ZZO planowana jest budowa miejskiego punktu zbiórki i stacji przeładunkowej odpadów niebezpiecznych (MPZON) o wydajności 1 tys. ton. Odzyskane surowce wtórne będą odbierane przez firmy w celu ich zagospodarowania, odpad zostanie składowany na składowisku.

Odpady niebezpieczne będą czasowo magazynowane w PZON, zlokalizowanym na terenie gminy Kruszyna, na działce o nr 636/13 i powierzchni 0,5 ha. PZON będzie wyposażony w 5 pojemników na odpady. Odpady wielkogabarytowe z terenu gminy Kruszyna powinny być odbierane systemem „na telefon” lub poprzez tzw. „mobilny punkt zbiórki odpadów” – specjalistyczny samochód. Na terenie ZZO w Młynku Sobuczynie planowana jest budowa stacji rozbiórki odpadów wielkogabarytowych o wydajności 10 tys. ton. W stacji rozbiórki odpadów wielkogabarytowych przyjmowane będą odpady wielkogabarytowe, z których odzyskiwane będą surowce wtórne, a pozostałości zostaną rozdrobnione w urządzeniu rozdrabniającym.

3.7. Schemat gospodarki odpadami na terenie gminy

Planowany system gospodarki odpadami na terenie gminy Kruszyna przewiduje dwa etapy działań, z których pierwszy realizowany jest na terenie gminy przez samorząd gminy, drugi etap na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Młynku Sobuczynie przez gminy wchodzące w skład powiatu częstochowskiego, myszkowskiego oraz miasta Częstochowy:

Etap 1. - Segregacja „u źródła”

W pierwszym wariantcie odpady komunalne wytwarzane w gospodarstwach domowych oraz w jednostkach prowadzących działalność gospodarczą poddawane są wstępnej segregacji „u źródła”. W wyniku wstępnej segregacji oddzielona zostaje frakcja sucha (papier, szkło, plastik, metale), która będzie odbierana przez firmę, z którą gmina podpisze odpowiednią umowę w zakresie odbioru odpadów. Odpady byłyby zbierane w systemie wieloworkowym.

Drugi wariant to pojemniki służące do selektywnej zbiórki, rozmieszczone na terenie całej gminy (uzupełnienie pojemników w istniejących gniazdach i utworzenie nowych gniazd wg potrzeb). Pojemniki na plastik, szkło i papier, odbierane będą przez firmy, z którymi gmina podpisze umowę w zakresie odbioru odpadów.

Odpady niebezpieczne będą czasowo magazynowane w PZON, a następnie transportowane poza teren gminy w celu unieszkodliwienia.

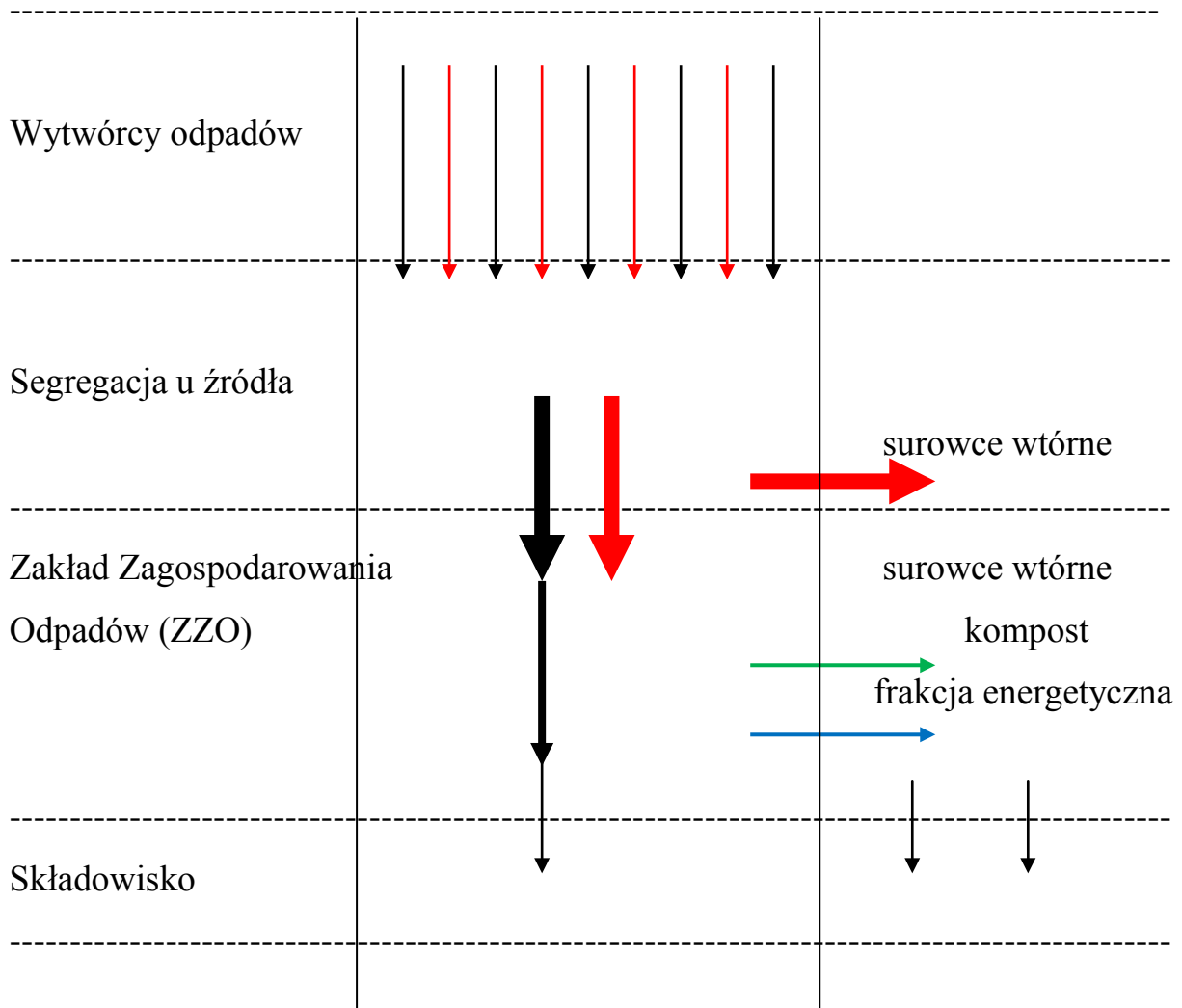
Etap 2. - Segregacja w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów

Frakcja mokra, odbierana z gospodarstw domowych, będzie przewożona do międzygminnego (miasto Częstochowa, gminy powiatu częstochowskiego i myszkowskiego) Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Młynku Sobuczynie, gdzie będzie poddana procesowi wtórnej segregacji. Odzyskane surowce wtórne będą odbierane przez firmy w celu ich zagospodarowania, odpad zostanie zagospodarowany poprzez oddzielenie odpadów organicznych (do kompostowania), frakcji energetycznej (do spalania) oraz balastu.

Odpady wielkogabarytowe pochodzące ze zbiórki oraz ze wstępnej segregacji w sortowni trafią do stacji rozbiórki odpadów wielkogabarytowych, gdzie odzyskiwane będą surowce wtórne a pozostałości zostaną rozdrobnione w urządzeniu rozdrabniającym.

Odpady niebezpieczne pochodzące z segregacji w sortowni będą czasowo magazynowane w MPZON, a następnie transportowane poza ZZO w celu unieszkodliwienia.

Docelowy regionalny system zbierania, segregacji i unieszkodliwiania odpadów przedstawia poniższy schemat:

ZZO będzie wyposażony w instalacje i urządzenia, pozwalające na całkowite unieszkodliwienie dostarczonych odpadów. Rozbudowa składowiska odpadów w Młynku Sobuczynie pozwoli na:

- ujęcie i energetyczne wykorzystanie biogazu
- sortowanie odpadów
- kompostownie odpadów
- organizację punktu selektywnej zbiórki, magazynowania i przerobu odpadów remontowo-budowlanych
- organizację punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych

3.8. Cele krótkookresowe gospodarki odpadami (na lata 2008-2011)

Podstawowym zadaniem samorządu gminy jest utworzenie sprawnego systemu zbierania i unieszkodliwiania odpadów.

CELE

- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców
- popularyzacja selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
- organizacja zbiórki odpadów niebezpiecznych
- organizacja zbiórki odpadów wielkogabarytowych
- organizacja zbiórki odpadów budowlanych
- organizacja zbiórki odpadów ulegających biodegradacji
- działania dostosowawcze istniejącego składowiska w Młynku Sobuczynie do standardów UE

DZIAŁANIA

- opracowanie programu informacyjnego o selektywnej zbiórce odpadów
- wprowadzenie na terenie całej gminy systemu segregacji odpadów „u źródła”
- budowa i uruchomienie na terenie gminy punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych
- ustalenie zasad współpracy przy przygotowaniu i realizacji inwestycji „Zakład Zagospodarowania Odpadów w Młynku Sobuczynie” przez samorządy lokalne
- budowa ZZO, na terenie którego zlokalizowane zostaną: sortownia odpadów komunalnych, stacja rozbiórki odpadów wielkogabarytowych, stacja rozdrabniania gruzu budowlanego, punkt zbiórki i stacja przeładunkowa odpadów niebezpiecznych oraz kompostownia odpadów
- utrzymanie kontroli nad organizacją gospodarki odpadami przez powołany związek międzygminny i zarządy powiatów oraz władze miasta Częstochowa w celu zapewnienia właściwej strategii w gospodarce odpadami.

OCZEKIWANE EFEKTY

Realizacja planowanych działań powinna doprowadzić do:

- w wyniku szerokiej akcji informacyjno-popularyzacyjnej – wprowadzenia spójnych zasad finansowania unieszkodliwiania odpadów komunalnych (zanieczyszczający płaci) i rozpowszechniania wstępnej segregacji odpadów w gminie

- w efekcie współdziałania samorządów gminnych i samorządów powiatowych oraz władz miasta Częstochowa – przygotowania i rozpoczęcia inwestycji „Zakład Zagospodarowania Odpadów w Młynku Sobuczynie”
- osiągnięcie limitów odzysku i recyklingu na poziomie:
 - odpadów wielkogabarytowych – 45%
 - odpadów budowlanych – 54%
 - odpadów niebezpiecznych – 20%
 - odpadów opakowaniowych – odzysk 60%, recykling 55-80%.

3.9. Cele gospodarki odpadami na lata 2012–2015

Podstawowym celem planu gospodarki odpadami na lata 2012-2015 jest kontynuacja powszechnego systemu wstępnej segregacji odpadów oraz uruchomienie i rozbudowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów.

CELE

- kontynuacja powszechnego systemu segregacji „u źródła” oraz odbioru odpadów posegregowanych i odpadów zmieszanych z terenu gminy, w tym odpadów ulegających biodegradacji
- kontynuacja działań w kierunku podwyższania świadomości ekologicznej mieszkańców
- uruchomienie i rozbudowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Młynku Sobuczynie
- wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów

DZIAŁANIA

- kontynuacja działań informacyjnych na temat segregacji odpadów
- opracowanie i wdrożenie programu wymiany pokryć dachowych zawierających azbest
- rozbudowa sortowni odpadów zmieszanych i odpadów z selektywnej zbiórki
- uruchomienie stacji rozdrabniania gruzu budowlanego
- uruchomienie stacji rozbiórki odpadów wielkogabarytowych
- uruchomienie punktu zbiórki i stacji przeładunkowej odpadów niebezpiecznych

OCZEKIWANE EFEKTY

- minimalizacja ilości odpadów poza systemem (składowanych na „dzikich wysypiskach”)
- zwiększenie zainteresowania mieszkańców gminy wymianą pokryć dachowych, zawierających azbest
- osiągnięcie limitów odzysku i recyklingu na poziomie:
 - odpadów wielkogabarytowych – 65%
 - odpadów budowlanych – 70%
 - odpadów niebezpiecznych – 57%
 - odpadów opakowaniowych – odzysk 60%, recykling 55-80%.

3.10. Cel strategiczny, cele operacyjne i programy z zakresu gospodarki odpadami na terenie gminy Kruszyna na lata 2008-2011 oraz 2012-2015

Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Kruszyna umożliwia sformułowanie celu strategicznego, celów operacyjnych oraz programów działania w tym obszarze. Programom zostały podporządkowane szczegółowe zadania, planowane do realizacji jako zadania priorytetowe (na lata 2008-2011) oraz zadania długofalowe (na lata 2012-2015)

CEL STRATEGICZNY:

„Czyste środowisko naturalne warunkujące rozwój gminy”

Priorytetowym celem działań Samorządu Gminy Kruszyna powinna być poprawa lub niedopuszczenie do pogorszenia stanu środowiska naturalnego. Z racji swojego położenia gmina ma możliwość rozwoju turystyki i agroturystyki (znaczące walory rekreacyjne: liczne obszary i obiekty cenne przyrodniczo, pomniki przyrody, obiekty zabytkowe, stawy hodowlane, stadnina koni), a także rolnictwa i przetwórstwa. Dlatego też działania Samorządu Gminy powinny sprzyjać zwiększaniu atrakcyjności regionu.

I C.O. „Sprawny system zbierania i unieszkodliwiania odpadów”

Zasadniczym celem gospodarki odpadami jest zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów oraz zwiększenie stopnia ich wykorzystania (poprzez odzysk surowców wtórnych oraz przeróbkę odpadów i recykling). Spowoduje to iż mniejsza ilość odpadów trafi na docelowe składowisko. Podstawowym celem gospodarki odpadami jest wdrożenie funkcjonowania prawidłowych zasad gospodarowania oraz zapewnienie samowystarczalności w zakresie gospodarki

odpadami komunalnymi i dostosowanie jej do obecnych wymogów prawnych i technologicznych. Stworzenie sprawnego systemu zbierania i unieszkodliwiania odpadów wymaga realizacji następujących programów:

- program wprowadzenia selektywnej zbiórki odpadów
- program likwidacji i rekultywacji terenu „dzikich” wysypisk
- program współpracy międzygminnej w zakresie gospodarki odpadami
- program likwidacji azbestu

- ***Program wprowadzenia systemu selektywnej zbiórki odpadów***

Celem programu jest wprowadzenie powszechnego systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w tym ulegających biodegradacji, zbiórki odpadów budowlanych oraz odpadów wielkogabarytowych. Realizacja tego celu wpłynie na poprawę stanu środowiska naturalnego („znikną” dzikie wysypiska śmieci). Segregacja odpadów u „źródła” pozwoli zwiększyć ilość odzyskiwanych surowców wtórnych. Działania te zmniejszą strumień odpadów kierowanych na składowisko i zwiększą odzysk surowców wtórnych. Zmiany wprowadzone ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw wprowadziły również w rozdz. 3a – zadania samorządu terytorialnego w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi – jako zadania własne gmin m.in. zapewnienie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych. W związku z czym gmina jest zobowiązana w jak najszybszym czasie do zorganizowania selektywnej zbiórki odpadów na terenie całej gminy – będzie to regulować poprzez podmioty wykonujące usługi odbierania odpadów stałych z terenu gminy.

- ***Program likwidacji i rekultywacji terenu „dzikich” wysypisk***

„Dzikie” wysypiska na terenie gminy Kruszyna powinny zostać zlokalizowane i zlikwidowane. Teren wysypisk należy poddać procesowi rekultywacji. Likwidacja „dzikich” wysypisk powinna być procesem ciągłym i trwać aż do całkowitej likwidacji problemu.

- ***Program współpracy międzygminnej w zakresie gospodarki odpadami***

Zgodnie z Powiatowym Planem Gospodarki Odpadami na terenie gminy Poczesna w Młynku Sobuczynie planuje się utworzenie regionalnego (dla miasta Częstochowy, gmin powiatu częstochowskiego i myszkowskiego) Zakładu Zagospodarowania Odpadów. W związku z powyższym celowym byłoby utworzenie związku międzygminnego w zakresie gospodarki odpadami, którego zadaniem byłoby utrzymanie kontroli nad organizacją gospodarki odpadami (jednakowy system selektywnej zbiórki odpadów w celu zapewnienia

właściwej strategii w gospodarce odpadami. Wybudowany Zakład Zagospodarowania Odpadów składał się będzie z sortowni odpadów komunalnych, stacji rozbiórki odpadów wielkogabarytowych, stacji rozdrabniania gruzu budowlanego, punktu zbiórki i stacji przeładunkowej odpadów niebezpiecznych oraz kompostowni odpadów.

- **Program unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych**

Celem programu jest wprowadzenie systemu zbiórki i transportu odpadów niebezpiecznych od wytwórców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, utworzenie punktu zbierania odpadów niebezpiecznych (PZON), organizacja zbiórki odpadów niebezpiecznych („mobilny punkt zbiórki”), a także zorganizowanie systemu zbiórki padłych zwierząt. Działania te zmniejszą strumień odpadów niebezpiecznych kierowanych na składowisko .

- **Program likwidacji azbestu**

Na terenie gminy Kruszyna przeprowadzona została inwentaryzacja eternitowych pokryć dachowych budynków mieszkalnych i gospodarczych. Program likwidacji azbestu na terenie gminy powinien określać harmonogram wymiany azbestowych pokryć dachowych. Wymiana pokryć dachowych będzie realizowana przez właścicieli. Ze względu na znaczne koszty takiej wymiany (zatrudnienie wyspecjalizowanej firmy do demontażu, koszty unieszkodliwiania) konieczne będzie pozyskanie środków zewnętrznych na wsparcie tych działań. Zadaniem Gminy będzie koordynacja działań, przekazywanie informacji o źródłach środków pomocowych, firmach mających pozwolenie na usługi w zakresie usuwania azbestu itp.

II C.O. „Wysoka świadomość ekologiczna”

Jednym z ważniejszych warunków osiągnięcia powodzenia w realizacji programu jest wysoka świadomość społeczna w kwestii ekologii. Dlatego też należy prowadzić odpowiednie działania, których celem jest zmiana dotychczasowego postępowania oraz nawyków mieszkańców gminy m.in. w sferze korzystania z „ekologicznych” rozwiązań technicznych, konsumpcji i postępowania z odpadami. Większa świadomość ekologiczna społeczeństwa niewątpliwie przysłuży się poprawie stanu środowiska naturalnego gminy Kruszyna w przyszłości.

- **Program edukacji ekologicznej**

Skuteczność realizacji przedstawionego celu wymaga prowadzenia edukacji proekologicznej we wszystkich grupach wiekowych i wszystkich środowiskach społecznych (zwrócenie m.in. szczególnej uwagi na szkodliwość spalania

odpadów w przydomowych kotłowniach i piecach). Edukację ekologiczną adresowaną do dzieci i młodzieży w szkołach można realizować poprzez wprowadzenie w ramach programu nauczania dodatkowych zajęć z ekologii, organizowanie konkursów, obozów dla dzieci (zielona szkoła), prowadzenie akcji proekologicznych (sprzątanie świata), itp. Programy edukacyjne opracowane, przez placówki oświatowe we współpracy z samorządem gminy, mają szansę uzyskania wsparcia finansowego ze strony instytucji zarządzających środkami pomocowymi oraz fundacji i funduszy ochrony środowiska. Edukacja ekologiczna zostanie skierowana również do przedsiębiorców, którzy działają na terenie gminy poprzez opracowanie i wdrożenie programu edukacyjno-informacyjnego oraz pomoc informacyjną przy organizacji systemu zbierania, gromadzenia i transportu odpadów powstających w sektorze MŚP.

I C.O. Sprawny system zbierania i unieszkodliwiania odpadów

- *Program wprowadzenia systemu selektywnej zbiórki odpadów*

Zadania priorytetowe na lata 2008 – 2011				
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków	Koszty realizacji
1	Objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	10 000 zł w roku 2008
2	Objęcie wszystkich mieszkańców gminy system selektywnej zbiórki odpadów	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	lata 2009-2011 20 000 zł/rok
3	Organizacja zbiórki odpadów ulegających biodegradacji	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	
4	Organizacja zbiórki odpadów budowlanych	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	
5	Organizacja zbiórki odpadów wielkogabarytowych („mobilny punkt zbiórki”)	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	

*Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Kruszyna na lata 2008-2011
z uwzględnieniem lat 2012-2015*

6	Organizacja systemu zbierania, gromadzenie i transportu odpadów powstających w sektorze MŚP	Przedsiębiorcy Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Śr. przedsiębiorców w • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	
---	---	------------------------------	--	--

Zadania na lata 2012 – 2015

Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków	Koszty realizacji
1	Kontynuacja selektywnej zbiórki odpadów	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	30 000 zł/rok
2	Kontynuacja zbiórki odpadów ulegających biodegradacji	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	
3	Kontynuacja zbiórki odpadów budowlanych	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	
4	Kontynuacja zbiórki odpadów wielkogabarytowych	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	

- *Program likwidacji i rekultywacji terenu „dzikich” wysypisk*

Zadania priorytetowe na lata 2008 – 2011

Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków	Koszty realizacji
1	Inwentaryzacja „dzikich” wysypisk	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	5 000 zł/rok
2	Likwidacja „dzikich” wysypisk	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	

*Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Kruszyna na lata 2008-2011
z uwzględnieniem lat 2012-2015*

Zadania na lata 2012 – 2015				
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków	Koszty realizacji
1	Likwidacja „dzikich” wysypisk i rekultywacja terenu tych wysypisk	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	7 000 zł/rok

- *Program współpracy międzygminnej w zakresie gospodarki odpadami*

Zadania priorytetowe na lata 2008 – 2011				
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków	Koszty realizacji
1	Nawiązanie współpracy i utworzenie związku międzygminnego w zakresie gospodarki odpadami w celu zapewnienia właściwej strategii w gospodarce odpadami.	Wójtowie i Burmistrzowie Gmin Zarząd Powiatu	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	Koszty zostaną oszacowane po opracowaniu szczegółowego programu

Zadania na lata 2012– 2015				
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków	Koszty realizacji
1	Kontynuacja działań związku międzygminnego w zakresie gospodarki odpadami	Wójtowie i Burmistrzowie Gmin Zarząd Powiatu	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	Koszty zostaną oszacowane po opracowaniu szczegółowego programu

- *Program unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych*

Zadania priorytetowe na lata 2008 – 2011				
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków	Koszty realizacji
1	Organizacja systemu zbiórki i transportu odpadów niebezpiecznych od wytwórców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw	Przedsiębiorcy Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki przedsiębiorców • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	5 000 zł/rok

*Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Kruszyna na lata 2008-2011
z uwzględnieniem lat 2012-2015*

2	Organizacja zbiórki odpadów niebezpiecznych („mobilny punkt zbiórki”)	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	
3	Organizacja systemu zbiórki padłych zwierząt	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	2 000 zł/rok
4	Budowa punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych (PZON)	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	100 000 zł

Zadania na lata 2012 – 2015

Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków	Koszty realizacji
1	Kontynuacja zbiórki odpadów niebezpiecznych	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	33 000 zł/rok
2	Kontynuacja zbiórki padłych zwierząt	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	3 000 zł/rok

• *Program likwidacji azbestu*

Zadania priorytetowe na lata 2008 – 2011

Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków	Koszty realizacji
1	Opracowanie harmonogramu usuwania azbestu Realizacja programu usuwania azbestu na terenie gminy	Starostwo Powiatowe Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	10 000 zł/rok

Zadania na lata 2012 – 2015

Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków	Koszty realizacji
1	Kontynuacja usuwania azbestowych pokryć dachowych na terenie gminy	Starostwo Powiatowe Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	15 000 zł/rok

II C.O. Wysoka świadomość ekologiczna

- *Program edukacji ekologicznej*

Zadania priorytetowe na lata 2008 – 2011				
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków	Koszty realizacji
1	Opracowanie i wdrażanie ekologicznych programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w szkołach	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	1 000 zł/rok
2	Organizowanie konkursów, seminariów, warsztatów z zakresu wiedzy ekologicznej	Zarząd Powiatu Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	
3	Opracowanie i wdrożenie programu informacyjno-edukacyjnego dla przedsiębiorców w zakresie gospodarki odpadami z sektora gospodarczego	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	

Zadania na lata 2012 – 2015				
Lp.	Zadanie	Realizacja	Źródła środków	Koszty realizacji
1	Realizacja ekologicznych programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w szkołach	Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	1 500 zł/rok
2	Organizowanie konkursów, seminariów, warsztatów z zakresu wiedzy ekologicznej	Zarząd Powiatu Wójt Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe 	

3.11. Wdrażanie programu

3.11.1. Środki finansowe na realizację programu

Na wdrażanie programu ochrony środowiska i planu gospodarki odpadami mogą być przeznaczone:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki o oprocentowaniu preferencyjnym udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin i powiatów,
- obligacje
- dotacje z funduszy krajowych i zagranicznych

Podstawowymi źródłami środków zewnętrznych, z których mogą korzystać samorządy dla realizacji programów ochrony środowiska to:

- Budżet Państwa
- Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Narodowy, Wojewódzki, Powiatowy, Gminny)
- Fundusze UE
- Fundacje i fundusze wspierające ochronę środowiska (Ekofundusz, Fundacja Poszanowania Energii, Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska i inne)

Własne środki samorządu terytorialnego

Własne środki są niezbędne do uzyskania niektórych dotacji. Fundusze samorządu terytorialnego pochodzą ze środków, takich jak: podatki i opłaty lokalne, udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa.

Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Fundusze takie wspierają realizację inwestycji ekologicznych. Przeznaczone są także na: edukację ekologiczną, opracowania naukowo-badawcze i ekspertyzy dotyczące zagadnień związanych z ochroną środowiska.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej finansuje przedsięwzięcia, które są podejmowane w związku z koniecznością wypełnienia zobowiązań Polski wobec Unii Europejskiej. Fundusz stosuje trzy formy dofinansowania: finansowanie pożyczkowe, dotacyjne i kapitałowe.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dofinansowuje pożyczki z opcją częściowego umorzenia i dotacje na realizację zadań dotyczących:

- ochrony wód i gospodarki wodnej
- ochrony atmosfery
- ochrony powierzchni ziemi
- przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska
- edukacji ekologicznej
- ochrony przyrody
- monitoringu środowiska

Wysokość dofinansowania może sięgać nawet 50 %, dotacja może być wyższa w uzasadnionych przypadkach.

Fundusze UE

Fundusze UE pochodzą z budżetu UE i są przeznaczone na pomoc w restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw najbiedniejszych państw członkowskich. Zasadą współfinansowania jest to, iż część środków finansowych musi pochodzić z budżetu krajowego.

Źródłami finansowania krajów UE są trzy fundusze:

1. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
2. Europejski Fundusz Społeczny
3. Fundusz Spójności

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Jest to jeden z najważniejszych źródeł finansowania przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska i kraju. Na ten Program środki unijne będą pochodziły z Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W zakresie ochrony środowiska finansowanie dotyczyło będzie dużych inwestycji komunalnych, inwestycji proekologicznych w przedsiębiorstwach, projektów ochrony przyrody, bezpieczeństwa ekologicznego i edukacji ekologicznej.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2007-2013

Program ten wykorzystuje środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Stanowi najistotniejszy instrument polityki regionalnej województwa w okresie 2007-2013, spajający większość zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz inne jednostki publiczne i prywatne w ramach funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Realizuje on zapisy zawarte w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020. Jednym z priorytetów określonych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego są inwestycje w ochronę środowiska. Dla województwa śląskiego w kontekście środowiska jest dążenie do racjonalizacji wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów oraz zachowanie różnorodności biologicznej i ochrona ekosystemów.

Europejski Fundusz Rolnego Rozwoju Obszarów Wiejskich

Są to środki na ochronę gruntów rolnych i leśnych na obszarach wiejskich, które mogą być pozyskiwane przez właścicieli gruntów i lasów. Wsparcie finansowe przeznaczone będzie na zadania dotyczące zagospodarowania gruntami i lasami zgodnych z potrzebą zachowania środowiska naturalnego i krajobrazu oraz ochrony i poprawy zasobów naturalnych.

Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy EOG

Finansuje projekty w dotyczące:

- ochrony środowiska, w tym środowiska ludzkiego, poprzez redukcję zanieczyszczeń i promowanie odnawialnych źródeł energii
- promowanie zrównoważonego rozwoju poprzez lepsze wykorzystanie i zarządzanie zasobami

Eko Fundusz

Celem funduszu jest administrowanie środkami pochodzącymi z ekokonwersji polskiego długu. Dofinansowuje przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska, poprzez udzielanie preferencyjnych pożyczek lub bezzwrotnych dotacji.

Kredyty preferencyjne

Są udzielane przez Bank Ochrony Środowiska S.A. na inwestycje proekologiczne bez możliwości umorzenia. Kredytobiorca musi posiadać co najmniej 50% własnych środków na sfinansowanie zadania.

Kredyty komercyjne

Nie należy traktować kredytów komercyjnych jako podstawowe źródło finansowania inwestycji. Ze względu na oprocentowanie, powinny stanowić jedynie uzupełnienie środków z pożyczek preferencyjnych.

Własne środki inwestorów prywatnych

Koszty niektórych inwestycji pokrywają z własnych środków podmioty gospodarcze i prywatni inwestorzy. Inwestycje finansowane przez podmioty gospodarcze mogą być dofinansowane z kredytów komercyjnych i funduszy ochrony środowiska.

3.11.2. Koszty realizacji przedsięwzięć

Szacunkowe koszty realizacji programów z zakresu gospodarki odpadami oraz edukacji ekologicznej i monitoringu planu gospodarki odpadami przedstawia poniższe zestawienie:

Cele operacyjne Programy	Szacunkowe koszty realizacji 2008-2011	Szacunkowe koszty realizacji 2012-2015	Potencjalne źródła środków
Sprawny system zbierania i unieszkodliwiania odpadów			
Wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów	70 000 zł	120 000 zł	<ul style="list-style-type: none">• Środki własne JST• RPO• Środki pomocowe
Program likwidacji i rekultywacji terenu „dzikich” wysypisk	20 000 zł	28 000 zł	<ul style="list-style-type: none">• Środki własne JST• RPO• Środki pomocowe

*Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Kruszyna na lata 2008-2011
z uwzględnieniem lat 2012-2015*

Porozumienie międzygminne w zakresie gospodarki odpadami	Koszty zostaną oszacowane po opracowaniu szczegółowego programu	Koszty zostaną oszacowane po opracowaniu szczegółowego programu	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe
Program unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych	128 000 zł	144 000 zł	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe
Program likwidacji azbestu	40 000 zł	60 000 zł	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe
Wysoka świadomość ekologiczna			
Program edukacji ekologicznej	4 000 zł	6 000 zł	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST • RPO • Środki pomocowe

Gmina Kruszyna będzie prowadzić monitoring realizacji Planu Gospodarki Odpadami – szacunkowe koszty prowadzenia monitoringu zamieszczono w poniższej tabeli.

Monitoring realizacji planu gospodarki odpadami			
Monitoring planu gospodarki odpadami	5 000 zł	7 000 zł	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne JST

3.12. Wnioski z analizy oddziaływania projektu na środowisko

Funkcjonujący obecnie w gminie system zbierania odpadów komunalnych nie odpowiada wymogom ochrony środowiska i racjonalnej gospodarki odpadami. Wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów będzie zapobiegał niekontrolowanemu usuwaniu odpadów do środowiska naturalnego, co jest podstawowym warunkiem ochrony tego środowiska. Przedsięwzięcia, których realizację przewidziano w planie gospodarki odpadami, zwiększą odzysk surowców wtórnych. Szacunkowa ilość odpadów wytworzonych na terenie gminy w 2006 roku (liczona wskaźnikowo) jest wyższa niż ilość odpadów zbieranych, transportowanych i składowanych na składowisku w Młynku Sobuczynie. Oznacza to, że pewna ilość odpadów jest spalana w gospodarstwach domowych lub trafia na „dzikie” wysypiska. Przewidywane w ramach Gminnego Planu Gospodarki Odpadami działania powinny przynieść efekty w postaci:

1. Podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców gminy, co wpłynie na zmniejszenie zagrożenia środowiska przez spalanie odpadów w gospodarstwach i wywożenie odpadów do lasów.
2. Zmniejszenia ilości odpadów komunalnych trafiających na docelowe składowisko – przez wprowadzenie powszechnego systemu selektywnej zbiórki odpadów.

3. Zwiększenia ilości odzyskiwanych odpadów metalowych, szklanych, plastikowych oraz papieru – segregacja „u źródła” oraz segregacja w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Młynku Sobuczynie.
4. Zwiększenia możliwości wydzielenia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych – utworzenie na terenie gminy PZON oraz segregacja w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Młynku Sobuczynie.
5. Zwiększenie (docelowo do poziomu limitów odzysku i recyklingu) ilości odzyskiwanych odpadów wielkogabarytowych, budowlanych, niebezpiecznych, ulegających biodegradacji oraz opakowaniowych.
6. Zmniejszenia ilości odpadów niebezpiecznych (azbest, akumulatory, sprzęt AGD, opony itp.) trafiających na „dzikie wysypiska”. W tym celu konieczna jest szeroka akcja informacyjna, dogodna lokalizacja punktu zbierania odpadów niebezpiecznych oraz wprowadzenie odbioru odpadów innych niż komunalne „na telefon”.

3.13. Edukacja

Ważnym działaniem wpływającym na skuteczność wdrażania programu gospodarki odpadami jest prowadzenie systematycznej edukacji społeczeństwa. Edukacja w dziedzinie ekologii dla dzieci i młodzieży powinna odbywać się w szkołach w ramach dodatkowych zajęć lekcyjnych (wpis do programu nauczania), organizowania konkursów, udziału dzieci i młodzieży w akcjach typu „Sprzątanie świata” itp. Konieczne jest opracowanie programu informacyjnego, który będzie wspierał działania inwestycyjne i zwiększał poparcie społeczne dla tych działań. Kampania informacyjno-edukacyjna powinna być prowadzona wielotorowo (dla różnych grup docelowych), przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych środków komunikowania społecznego, takich jak:

- materiały drukowane (ulotki, broszury), publikacje w prasie (artykuły, komentarze, stałe rubryki, wywiady, artykuły redakcyjne), komunikaty, powiadomienia i obwieszczenia służb komunalnych oraz okolicznościowe pamiątki (znaczkki, długopisy itp.)
- materiały audiowizualne (wywiady dla radia i telewizji, filmy, wystawy, ogłoszenia służb komunalnych w lokalnym radiu i telewizji;
- imprezy promocyjne, czyli konferencje prasowe, zebrania mieszkańców, imprezy specjalne (festiwale, akcje typu „Sprzątanie świata”) oraz warsztaty, seminaria, konferencje itp.

Wybór odpowiednich form kontaktu z mieszkańcami powinien zapewnić optymalną skuteczność przy istniejących możliwościach finansowych.

3.14. System monitoringu i oceny realizacji programu

Funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami na terenie gminy wymaga prowadzenia bieżącego monitoringu. Stały monitoring umożliwia ocenę skuteczności podejmowanych działań oraz wprowadzanie – w razie wystąpienia takiej konieczności – odpowiednich korekt. Harmonogram działań monitorujących program przedstawia schemat:

Działanie	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Monitoring stanu środowiska	x	x	x	x	x	x	x	x
Raporty z realizacji programu		x		x		x		x
Aktualizacja programu				x				x

Monitoring systemu gospodarki odpadami powinien być jednym z elementów kontroli realizacji Programu Ochrony Środowiska, w związku z powyższym proponuje się harmonogram przedstawiania raportów Radzie Gminy zbieżny z harmonogramem monitorowania realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Główne zadania związane z monitorowaniem gospodarki odpadami na obszarze gminy, to:

- kontrola instalacji,
- kontrola przewoźników i pośredników (posiadaczy odpadów),
- kontrola instalacji nie posiadających wymaganych zezwoleń,
- identyfikacja nielegalnych instalacji lub działań,
- kontrolowanie przemieszczania się niektórych rodzajów odpadów,
- egzekwowanie ogólnych i lokalnych przepisów gospodarowania odpadami (niedotrzymanie warunków posiadanych pozwoleń, przekroczenie obowiązujących norm).

Rutynowy monitoring powinien obejmować regularne kontrole przedstawicieli kompetentnych władz, które miałyby:

- jasno określone zasady egzekwowania istniejących przepisów,
- ustalony system kar za niestosowanie się przez wytwórców lub pośredników do istniejących przepisów,
- opracowany system procedur operacyjnych, a także systemy uzyskiwania danych i tworzenia raportów i baz danych niezbędnych do prowadzenia krótkoterminowych planów działań.

Zgodnie z „Ustawą o odpadach” Wójt:

- sporządza projekt gminnego planu gospodarki odpadami

- przekazuje projekt gminnego planu gospodarki odpadami do zaopiniowania przez organ wykonawczy województwa i powiatu.
- realizuje uchwalony przez radę gminy plan gospodarki odpadami
- opiniuje program gospodarki odpadami niebezpiecznymi
- wydaje decyzje w sprawie usunięcia odpadów z miejsc nie przeznaczonych do ich składowania lub magazynowania

Realizując wymogi ustawowe Wójt Gminy – za pomocą odpowiednich komórek Urzędu Gminy – będzie monitorować realizację programu i przedstawić odpowiednie sprawozdania z realizacji Radzie Gminy. Raport powinien zawierać dane dotyczące ilości i jakości odpadów zebranych i wywiezionych do punktów unieszkodliwiania, odzysku i recyklingu. Należy również przedstawić porównanie stopnia odzysku odpadów z obowiązującym poziomem limitów odzysku i recyklingu.

Dobry system sprawozdawczości oparty na miernikach (wskaźnikach) stanu środowiska jest podstawą właściwego systemu oceny realizacji Planu Gospodarki Odpadami. Poniżej przedstawiono propozycje istotnych wskaźników, w oparciu o które będzie prowadzony monitoring PGO (lista ta nie jest wyczerpująca i będzie sukcesywnie modyfikowana):

Wskaźnik	Jednostka	Wartość
Sektor komunalny		
Odsetek mieszkańców objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%	83
Masa zebranych odpadów komunalnych-ogółem	Mg	692,44
Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg	10,44
Masa odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne	Mg	682
Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne, składowanych bez przetwarzania	%	98
Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne-ogółem	szt.	0
Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne-ogółem	m ³	0
Odpady niebezpieczne		
Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych	Mg	10
Odsetek masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%	brak danych
Odsetek masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%	brak danych
Odsetek masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych składowanych bez przetworzenia	%	brak danych
Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	Mg	brak danych

*Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Kruszyna na lata 2008-2011
z uwzględnieniem lat 2012-2015*

Masa pozostałych do zlikwidowania urządzeń zawierających PCB	Mg	brak danych
Poziom odzysku olejów odpadowych	%	brak danych
Masa selektywnie zebranych przenośnych baterii i akumulatorów	Mg	brak danych
Liczba zinwentaryzowanych mogilników pozostałych do likwidacji	szt.	0
Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego-ogółem	Mg	brak danych
Liczba stacji demontażu	szt.	brak danych
Masa zebranych pojazdów wycofanych z eksploatacji	Mg	brak danych
Komunalne osady ściekowe		
Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych	Mg	53,2
Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystanych w rolnictwie	%	0
Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych składowanych bez przetworzenia na składowisku odpadów	%	100
Odpady opakowaniowe		
Masa opakowań wprowadzonych z produktami na rynek	Mg	169
Poziom odzysku dla odpadów opakowaniowych - ogółem	%	3,5
Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych - ogółem	%	brak danych

*wg danych Urzędu Gminy w Kruszynie, stan na koniec 2007r.

3.15. Streszczenie - Gminny Plan Gospodarki Odpadami

Opis stanu obecnego

Gospodarka odpadami komunalnymi w gminie Kruszyna prowadzona jest w sposób typowy dla takich jednostek administracyjnych. Niesegregowane odpady komunalne gromadzone są w miejscu powstania i wywożone na składowiska: w Młynku Sobuczynie (Gmina Poczesna), Jadwinówce k/ Radomska i Lipiu Śląskim (gmina Lubliniec). Organizacją i wykonaniem usług odbioru odpadów komunalnych zmieszanych na terenie gminy Kruszyna zajmują się firmy: „REMONDIS”, „Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach” Częstochowa, „SITA” Częstochowa, Zakład Oczyszczania Miast Zbigniew Strach, Prywatny Zakład Oczyszczania Miast Waldemar Strach.

Firmy te prowadzą działalność w zakresie odbioru, transportu i unieszkodliwiania odpadów. Na terenie gminy znajduje się 38 pojemników do selektywnej zbiórki. Są to pojemniki na plastik, szkło i papier. Pojemniki te są opróżniane przez firmy mające podpisane umowy na odbiór odpadów.

Plan Gospodarki Odpadami

Planowany system gospodarki odpadami na terenie gminy Kruszyna przewiduje dwa etapy działań, z których pierwszy realizowany jest na terenie gminy przez samorząd gminy, drugi etap na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Młynku Sobuczynie przez gminy wchodzące w skład powiatu częstochowskiego, myszkowskiego oraz miasta Częstochowy:

Etap 1. - Segregacja „u źródła”

W pierwszym wariantcie odpady komunalne wytwarzane w gospodarstwach domowych oraz w jednostkach prowadzących działalność gospodarczą poddawane są wstępnej segregacji „u źródła”. W wyniku wstępnej segregacji oddzielona zostaje frakcja sucha (papier, szkło, plastik), która będzie odbierana przez firmę, z którą gmina podpisze odpowiednią umowę w zakresie odbioru odpadów. Odpady byłyby zbierane w systemie wieloworkowym.

Drugi wariant to pojemniki służące do selektywnej zbiórki, rozmieszczone na terenie całej gminy (uzupełnienie pojemników w istniejących gniazdach i utworzenie nowych gniazd wg potrzeb). Pojemniki na plastik, szkło i papier, odbierane będą przez firmy, z którymi gmina podpisze umowę w zakresie odbioru odpadów.

Odpady niebezpieczne będą czasowo magazynowane PZON, a następnie transportowane poza teren gminy w celu unieszkodliwienia.

Etap 2. - Segregacja w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów

Frakcja mokra, odbierana z gospodarstw domowych, będzie przewożona do międzygminnego (miasto Częstochowa, gminy powiatu częstochowskiego i myszkowskiego) Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Młynku Sobuczynie, gdzie będzie poddana procesowi wtórnej segregacji. Odzyskane surowce wtórne będą odbierane przez firmy w celu ich zagospodarowania, odpad zostanie zagospodarowany poprzez oddzielenie odpadów organicznych (do kompostowania), frakcji energetycznej (do spalania) oraz balastu.

Odpady wielkogabarytowe pochodzące ze zbiórki oraz ze wstępnej segregacji w sortowni trafią do stacji rozbiórki odpadów wielkogabarytowych, gdzie odzyskiwane będą surowce wtórne a pozostałości zostaną rozdrobnione w urządzeniu rozdrabniającym.

Odpady niebezpieczne pochodzące z segregacji w sortowni będą czasowo magazynowane w MPZON, a następnie transportowane poza ZZO w celu unieszkodliwienia.

Edukacja

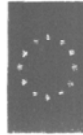
Ważnym działaniem warunkującym skuteczność wdrażania programu gospodarki odpadami jest prowadzenie systematycznej edukacji społeczeństwa. Efektem działań edukacyjnych powinno być wprowadzenie powszechnego systemu segregacji odpadów „u źródła”, wyeliminowanie niekorzystnych dla środowiska nawyków (spalanie śmieci w gospodarstwach domowych, wywożenie odpadów do lasów itp.)

3.16. Wykaz materiałów źródłowych

- Polska 2025 – Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju,
- II Polityka ekologiczna państwa, grudzień 2000 r.,
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2003 – 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 – 2010, Rada Ministrów, Warszawa grudzień 2002 r.,
- Projekt Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2011-2014
- Program wykonawczy do II Polityki ekologicznej państwa na lata 2002 – 2010, Rada Ministrów, Warszawa listopad 2002 r.,
- Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015, Rada Ministrów, Warszawa 2006r.,
- Narodowa Strategia Spójności (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) 2007-2013, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2006r.,
- Polityka leśna państwa – dokument przyjęty przez Radę Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (1997) – dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 22.04.1997 r.,
- Polityka energetyczna Polski do 2025 roku, Warszawa 2005r.,
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2010– Ministerstwo Środowiska, grudzień 2006 r.,
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski, Rada Ministrów, Warszawa maj 2002 r.,
- Poradnik – powiatowe i gminne plany gospodarki odpadami, Warszawa 2002 r.,
- „Wybrane zadania samorządów terytorialnych w ochronie środowiska w związku z przystąpieniem Polski do UE”, Ministerstwo Środowiska,
- Wybrane zadania przedsiębiorców w ochronie środowiska w związku z przystąpieniem Polski do UE”, Ministerstwo Środowiska,
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020 – projekt
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu: „Strategii Rozwoju Województwa śląskiego na lata 2000-2020”
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego
- Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego
- Rocznik statystyczny województwa śląskiego, Urząd Statystyczny w Warszawie 2007 r.,
- Strategia Rozwoju Powiatu Częstochowskiego
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Częstochowskiego

- Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Częstochowskiego, Częstochowa 2003 r.
- Powiat częstochowski: Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2004-2013
- Gminny Program Ochrony Środowiska. Kruszyna, czerwiec 2004r.
- Program Rozwoju Lokalnego Gminy Kruszyna
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kruszyna, 2001

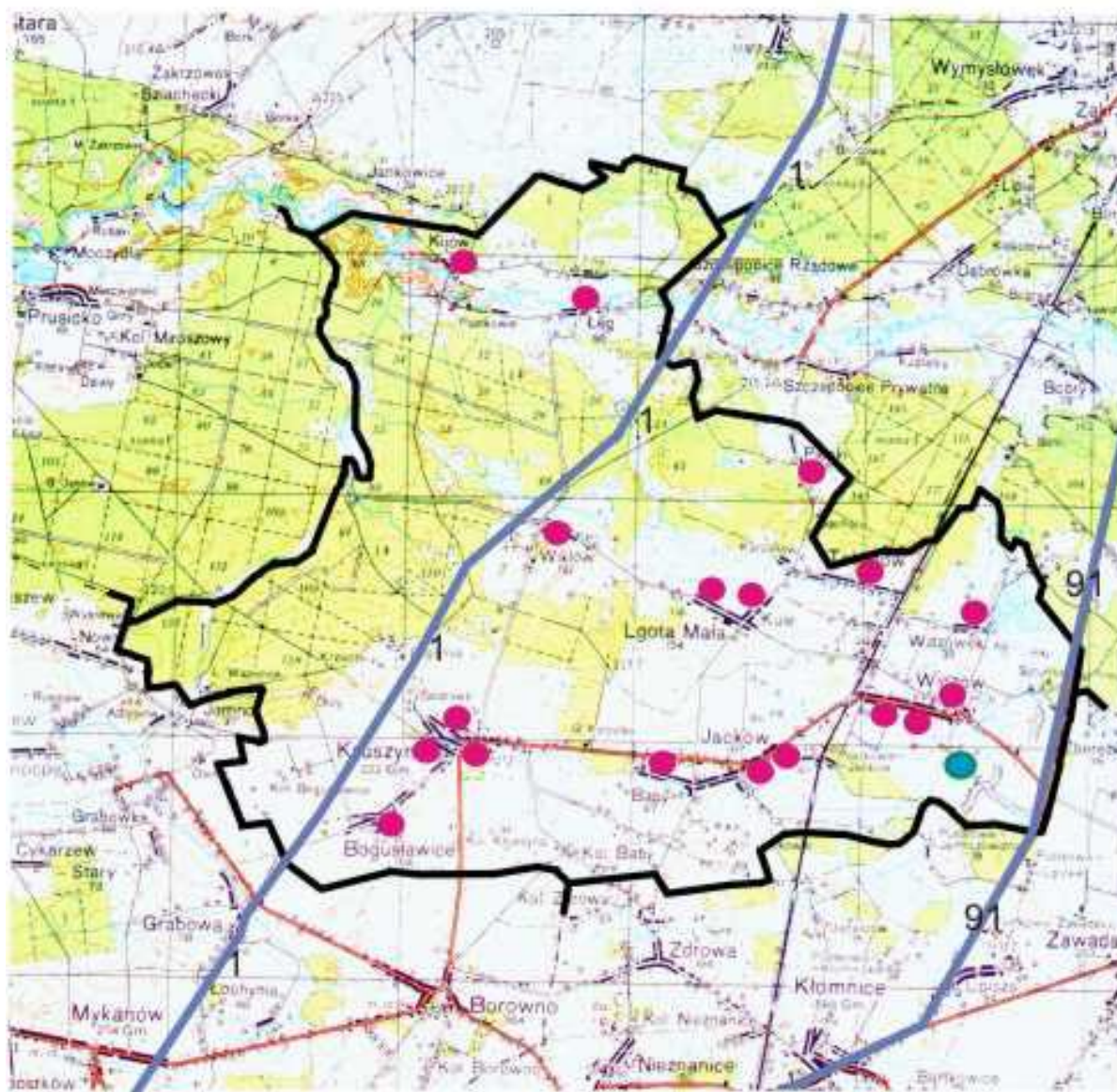
Załącznik nr 3 - Wytyczne do procedury PK oraz PRS - Wzór fiskalnego projektu PRS

Fiskalna projekcja Programu Rozwoju Subregionu Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Śląskiego na lata 2007-2013

<p>Tytuł projektu subregionalnego:</p>	<p>System selektywnej zbiórki odpadów w Subregionie Północnym - Powiat Częstochowski etap I</p>
<p>Beneficjent projektu:</p>	<p>Gmina Konopiska w porozumieniu z pozostałymi 15 gminami Powiatu Częstochowskiego (Blachownia, Dąbrowa Zielona, Janów, Kamienica Polska, Kłemnice, Koniecpol, Kruszyna, Lelów, Mstów, Mykanów, Olsztyn, Poczesna, Przyrów, Rędziny, Starcza)</p>
<p>Uzasadnienie, opis i cel projektu:</p>	<p>Minijąca fiskalna przedstawia pierwszy etap realizacji zadania "System selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w Subregionie Północnym - Powiat Częstochowski". Głównym celem realizacji tego etapu jest ograniczenie ilości odpadów deponowanych i zdeponowanych w środowisku poprzez wdrożenie segregacji odpadów niebezpiecznych na terenie subregionu, a także ich wydzielenie ze strumienia odpadów komunalnych. Realizacja projektu jest niezbędna dla poprawy środowiska oraz jakości i warunków życia dla 133 533 mieszkańców Subregionu Północnego Województwa Śląskiego.</p> <p>W ramach projektu planuje się wprowadzenie w całym subregionie systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych o pochodzeniu komunalnym poprzez utworzenie w każdej gminie punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych (PZON) w wymiarze 1 PZON na Gminę (łącznie 16 PZON). Każdy PZON wyposażony będzie w 5 pojemników (łącznie 80 pojemników).</p> <p>Działanie generować będzie trwałe nowe stanowiska pracy związane z obsługą systemu (18 nowych miejsc pracy), oraz wyeliminuje ze składowania odpady niebezpieczne, które poddane będą odrębnej utylizacji. Projekt ma za zadanie zachęcić mieszkańców Subregionu Północnego Województwa Śląskiego do segregacji odpadów komunalnych a także do uczestnictwa w procesie zbiórki odpadów niebezpiecznych poprzez łatwość dostępu do PZON. Istotną rolę w projekcie będzie odgrywać jego promocja. Pozwoli ona na przeprowadzenie szeregu spotkań, a także na dystrybucję materiałów informacyjnych na temat konieczności uczestnictwa mieszkańców gmin w selektywnej zbiórce odpadów. Umożliwi to na przekazanie informacji o niebezpieczeństwach związanych z tzw. dzikimi wysypiskami a także uświadomi zagrożenia związane z nieprawidłowym składowaniem odpadów niebezpiecznych. Pełna realizacja projektu umożliwi powstanie systemu selektywnej zbiórki obejmującego zbiórkę odpadów niebezpiecznych, ich segregację oraz przekazanie ich do unieszkodliwiania- odzysku. Realizacja zadania pozwoli w przyszłości na realizację drugiego etapu wdrożenia selektywnej zbiórki odpadów, obejmującej odpady ko-</p>
<p>Trwałość projektu (kto i w jaki sposób będzie zarządzał i finansował wynik realizacji zadania po zakończeniu jego realizacji)</p>	<p>Po zrealizowaniu zadania działalność PZON finansowały będą z własnych budżetów gminy na terenie których zostaną one urządzone. Beneficjent zapewni trwałość projektu przez okres 5 lat od daty złożenia ostatecznego wniosku o płatność. Po zakończeniu realizacji projektu będzie zarządzała Gmina Konopiska</p>

GMINA KRUSZYNA

- Pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów
- Oczyszczalnia ścieków